

I. Pokladní plnění státního rozpočtu

1. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

1.1. Záměry schváleného rozpočtu na rok 2015

Státní rozpočet na rok 2015 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR 10. prosince 2014 zákonem č. 345/2014 Sb., který stanovil příjmy ve výši 1 118,5 mld. Kč, výdaje ve výši 1 218,5 mld. Kč a schodek ve výši 100,0 mld. Kč. Rozpočtovaný schodek měl být podle tohoto zákona vypořádán státními dluhopisy do výše 101,4 mld. Kč a změnou stavů na účtech státních finančních aktiv, a to zvýšením o 1,4 mld. Kč.

V porovnání s rozpočtem roku 2014 počítá rozpočet na rok 2015 s růstem celkových příjmů o 20,2 mld. Kč, tj. o 1,8 %, celkové výdaje by měly růst o 8,2 mld. Kč, tj. o 0,7 %, a schodek by se tak měl snížit o 12,0 mld. Kč, tj. o 10,7 %.

Tabulka č. 1: Schválený rozpočet 2015 a jeho tendence k rozpočtu a skutečnosti 2014 (v mld. Kč)

	2014		2015	Rozdíl	Rozdíl	Index v %	Index v %
	Rozpočet schválený *)	Skutečnost	Rozpočet schválený	SR 2015- SR 2014	SR 2015- Skut.2014	SR 2015/ SR 2014	SR 2015/ Skut.2014
Celkové příjmy	1 098,24	1 133,83	1 118,46	20,22	-15,37	101,8	98,6
v tom:							
Daňové příjmy (bez poj. na SZ)	562,54	569,59	575,08	12,55	5,50	102,2	101,0
v tom:							
DPH	218,70	230,25	229,30	10,60	-0,95	104,8	99,6
Spotřební daně **)	139,40	134,02	135,40	-4,00	1,38	97,1	101,0
DPPO	82,40	89,37	89,00	6,60	-0,37	108,0	99,6
DPFO	104,60	98,22	104,80	0,20	6,58	100,2	106,7
Ostatní daňové příjmy	17,44	17,74	16,58	-0,85	-1,15	95,1	93,5
Pojistné na SZ	382,88	382,93	400,67	17,79	17,74	104,6	104,6
Nedaňové a ost. příjmy	152,82	181,31	142,70	-10,12	-38,61	93,4	78,7
Celkové výdaje	1 210,24	1 211,61	1 218,46	8,22	6,85	100,7	100,6
v tom:							
Běžné výdaje	1 136,09	1 100,10	1 142,63	6,54	42,53	100,6	103,9
z toho: Sociální dávky ***)	506,52	496,00	512,64	6,12	16,64	101,2	103,4
Kapitálové výdaje	74,15	111,51	75,83	1,68	-35,68	102,3	68,0
Saldo SR	-112,00	-77,78	-100,00	12,00	-22,22	89,3	128,6

*) ve znění zák. č. 318/2014 Sb., kterým se měnil zákon č. 475/2013 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2014

**) včetně tzv. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření

***) pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvisejících výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociálními dávkami)

Z plánovaného růstu celkových příjmů připadá na příjmy z daní a poplatků růst o 12,5 mld. Kč, tj. o 2,2 %, když největší růst proti rozpočtu 2014 představuje předpokládaný výběr DPH (o 10,6 mld. Kč; proti skutečnosti 2014 je ovšem rozpočet 2015 nižší

o 0,9 mld. Kč zejména z důvodu zavedení druhé snížené sazby ve výši 10 % u léků, knih a nenahraditelné dětské stravy) a DPPO (o 6,6 mld. Kč).

Rozpočet příjmů z pojistného na sociální zabezpečení je proti rozpočtu 2014 vyšší o 17,8 mld. Kč. Rozpočet vycházel z aktualizace schváleného výhledu na rok 2015 s využitím predikce makroekonomických ukazatelů z července 2014, zejména předpokládaného zvýšení dynamiky růstu objemu mezd a platů pro roky 2014 (2,8 %) a 2015 (3,8 %). Aktualizace se dále týkala snížení dopadu důchodového spoření na státní rozpočet podle výsledků jeho fungování a počtu účastníků v roce 2013 a 2014.

Rozpočet nedaňových a ostatních příjmů se meziročně snížil o 10,1 mld. Kč, tj. o 6,6 %. Rozpočet EU příjmů (transfery přijaté od EU a převody z Národního fondu) meziročně klesl o 11,3 mld. Kč na 87,8 mld. Kč. Pokles rozpočtovaných prostředků navazuje zejména na fakt, že čerpání prostředků v rámci operačních programů v programovém období 2007-2013 se dostává do závěrečné fáze a operační programy programového období 2014-2020 jsou v přípravě. Pokles ovlivnily i mimořádné příjmy Českého telekomunikačního úřadu z vyvolávací ceny aukce uvolněných kmitočtů rozpočtované v roce 2014 ve výši 8,5 mld. Kč (v roce 2015 v nulové výši).

Výdajová strana státního rozpočtu počítá s vyšším čerpáním prostředků proti rozpočtu 2014 o 8,2 mld. Kč, tj. o 0,7 %, z toho růst o 6,5 mld. Kč, tj. o 0,6 %, připadá na běžné výdaje a růst o 1,7 mld. Kč, tj. o 2,3 %, na výdaje kapitálové.

Na růstu rozpočtovaných běžných výdajů se podílí především vyšší rozpočet sociálních dávek o 6,1 mld. Kč (z toho růst o 3,3 mld. Kč se týká výdajů na důchody). Meziroční růst rozpočtu dále vykázaly platy a podobné a související výdaje (o 5,9 mld. Kč), platby státu do systému veřejného zdravotního pojištění za tzv. státní pojištěnce (o 4,3 mld. Kč) či odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU (o 2,6 mld. Kč). Naopak meziroční pokles ve svém rozpočtu vykázaly např. neinvestiční transfery Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (o 5,4 mld. Kč). Mandatorní výdaje by měly dosáhnout 712,9 mld. Kč, což je o 10,1 mld. Kč více, než očekával jejich rozpočet v roce 2014. Jejich podíl na celkových výdajích by tak měl dosáhnout 58,5 %, což je 0,4 p. b. více než v rozpočtu 2014 (ve skutečnosti 2014 vykázán podíl 56,5 %).

Rozpočet kapitálových výdajů se proti rozpočtu 2014 zvýšil o 1,7 mld. Kč, tj. o 2,3 %. Rozpočet kapitálových výdajů krytých příjmy z rozpočtu EU je stanoven ve výši 34,9 mld. Kč, což je o téměř 1,0 mld. Kč méně než v rozpočtu na rok 2014. Výraznější meziroční změny doznal rozpočet investičních transferů Státnímu fondu dopravní infrastruktury (pokles o 7,0 mld. Kč). Tento pokles je způsoben faktem, že fond má pro rok 2015 k dispozici vyšší disponibilní prostředky, které jsou akumulovány z minulých let. Naopak výraznější růst rozpočtu kapitálových výdajů o 5,5 mld. Kč vykázala kapitola Ministerstvo průmyslu a obchodu. Růst souvisí s promítnutím metodické změny - jde o OP Podnikání a inovace, kdy kapitola MPO na rozdíl od roku 2015 prostředky na daný program v roce 2014 rozpočtovala v rámci běžných výdajů a až podle vývoje čerpání převáděla prostředky rozpočtovým opatřením do kapitálových výdajů. S ohledem na to, že rok 2015 je posledním rokem pro dočerpání prostředků v rámci programového období 2007-2013, lze očekávat, že skutečné čerpání kapitálových výdajů v roce 2015 bude výrazně vyšší, než jaké je dané schváleným rozpočtem.

1.2. Rozpočet po změnách

V průběhu 1.-3. čtvrtletí roku 2015 došlo ke změnám, které měly vliv na výši celkových příjmů i výdajů, nikoli na výši schodku schváleného rozpočtem. Rozpočet celkových příjmů i výdajů byl navýšen o 48,5 mld. Kč na základě zmocnění ministra financí podle § 24 odst. 4

zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (týká se financování programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU). Toto navýšení se týkalo nejvíce kapitol Ministerstvo životního prostředí (o 19,8 mld. Kč – téměř vše OP Životní prostředí), Ministerstvo pro místní rozvoj (o 9,0 mld. Kč – Regionální OP), Ministerstvo průmyslu a obchodu (o 8,6 mld. Kč – OP Podnikání a inovace), Ministerstvo práce a sociálních věcí (o 3,8 mld. Kč – téměř vše OP Lidské zdroje a zaměstnanost), Ministerstvo vnitra (o 3,6 mld. Kč – téměř vše Integrovaný OP), Ministerstvo zdravotnictví (2,1 mld. Kč - Integrovaný OP) a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (o 1,5 mld. Kč – většina OP Vzdělávání).

Rozpočet celkových příjmů po změnách k 30.9.2015 tak dosáhl 1 167,0 mld. Kč, celkových výdajů 1 267,0 mld. Kč a schodek zůstal ve výši 100,0 mld. Kč.

1.3. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

Z údajů o pokladním plnění státního rozpočtu vykázaných na konci září 2015 vyplývá **převaha výdajů státního rozpočtu nad jeho příjmy o 2,8 mld. Kč. Celkové příjmy dosáhly 908,5 mld. Kč a celkové výdaje 911,3 mld. Kč.**

Tabulka č. 2: Výsledky hospodaření státního rozpočtu za 1.-3. čtvrtletí roku 2015 (v mld. Kč)

	2014	2015				rozdíl skutečností 6=4-1	index 2015/2014 7=4:1
	Skutečnost leden až září 1	Schválený rozpočet 2	Rozpočet po změnách *) 3	Skutečnost leden až září 4	% plnění 5=4:3		
Celkové příjmy	826,38	1 118,46	1 166,97	908,54	77,9	82,15	109,9
v tom:							
Daňové příjmy (bez poj. na SZ)	420,74	575,08	575,08	435,93	75,8	15,19	103,6
v tom:							
DPH	166,31	229,30	229,30	166,71	72,7	0,40	100,2
Spotřební daně **)	99,01	135,40	135,40	103,43	76,4	4,42	104,5
DPPO	70,19	89,00	89,00	78,48	88,2	8,29	111,8
DPFO	72,10	104,80	104,80	72,71	69,4	0,61	100,8
Ostatní daňové příjmy	13,13	16,58	16,58	14,60	88,0	1,48	111,2
Pojistné na SZ	284,09	400,67	400,67	299,90	74,8	15,81	105,6
Nedaňové a ost. příjmy	121,55	142,70	191,21	172,70	90,3	51,15	142,1
Celkové výdaje	860,77	1 218,46	1 266,97	911,31	71,9	50,54	105,9
v tom:							
Běžné výdaje	801,10	1 142,63	1 146,67	822,78	71,8	21,68	102,7
z toho: Sociální dávky ***)	364,20	512,64	508,66	372,41	73,2	8,20	102,3
Kapitálové výdaje	59,67	75,83	120,31	88,53	73,6	28,85	148,4
Saldo SR	-34,39	-100,00	-100,00	-2,77	2,8	31,62	.

*) *rozpočet upravený k 30.9.2015*

**) *včetně tzv. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření*

***) *pouze položka rozpočtové skladby 5410 "Sociální dávky" (tj. bez souvisejících výdajů, které jsou z hlediska závazných ukazatelů také sociálními dávkami)*

Celkové příjmy státního rozpočtu za 1.-3. čtvrtletí roku 2015 ve výši **908,5 mld. Kč** představují 77,9 % rozpočtu po změnách (v roce 2014 to bylo 74,1 %) a meziroční růst o 82,2 mld. Kč, tj. o 9,9 %. Dosavadní inkaso příjmů je o 33,3 mld. Kč nad ¾ rozpočtu po změnách.

Příjmy z daní a poplatků dosáhly **435,9 mld. Kč**, což při plnění rozpočtu na 75,8 % (loni to bylo na 74,8 %) představovalo meziroční růst o 15,2 mld. Kč, tj. o 3,6 %. Rozpočet počítá s růstem o 1,0 % proti vykázané skutečnosti roku 2014. Na meziročním růstu se podílelo zejména inkaso DPPO (o 8,3 mld. Kč), spotřební daně z tabákových výrobků (o 2,4 mld. Kč) a minerálních olejů (o 1,9 mld. Kč), daně z nabytí nemovitých věcí (o 1,4 mld. Kč).

Výraznější růst daňových příjmů byl v dosavadním průběhu roku navíc zpomalen některými legislativními a dalšími vlivy, které jsou detailněji popsány v části I.2.2.

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení ve výši **299,9 mld. Kč** naplnily rozpočet na 74,8 % (loni to bylo 74,2 %) a meziročně vzrostly o 15,8 mld. Kč, tj. o 5,6 %. Rozpočet počítá s růstem o 4,6 % proti skutečnosti roku 2014. Důvodem očekávaného překročení rozpočtované částky je vyšší než předpokládaný růst objemu mezd jako hlavní složky vyměřovacího základu pro pojistné související s poklesem nezaměstnanosti, růstem zaměstnanosti i průměrné mzdy v hospodářství.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery dosáhly **172,7 mld. Kč**, což je 90,3 % rozpočtu po změnách (loni to bylo 71,3 %) a o 51,2 mld. Kč, tj. o 42,1 %, více než v září 2014. Schválený rozpočet uvažuje s meziročním poklesem o 6,6 % proti rozpočtu 2014. Výrazný meziroční růst nejvíce ovlivnily **příjmy z rozpočtu EU¹**. Dosáhly **139,7 mld. Kč** (plnění na 102,5 % rozpočtu po změnách), což je o 53,7 mld. Kč více než v září 2014. Negativně se naopak v meziročním srovnání projevila vysoká srovnávací základna roku 2014 daná mimořádnou aukcí kmitočtů pro rychlé mobilní sítě LTE s výnosem ve výši 8,5 mld. Kč.

Celkové výdaje dosáhly v 1.-3. čtvrtletí roku 2015 výše **911,3 mld. Kč** při čerpání rozpočtu po změnách na 71,9 % (loni to bylo 70,1 %) a meziročním růstu o 50,5 mld. Kč, tj. o 5,9 %. Čerpání výdajů je tak o 38,9 mld. Kč pod ¾ rozpočtu po změnách.

Relativně vysoký růst výrazně souvisí s čerpáním výdajů určených **na spolufinancování společných programů EU a ČR z končícího programového období 2007-2013**. Na tyto účely bylo v průběhu ledna až září 2015 vynaloženo 98,6 mld. Kč, což je o 22,3 mld. Kč více než ve stejném období roku 2014. Na vysoký růst celkových výdajů působí napříč výdajovými položkami vyšší **čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů minulých let**, které za prvních 9 měsíců roku dosáhly 68,0 mld. Kč, což je o 19,0 mld. Kč více než za 3 čtvrtletí roku 2014. Vyšší čerpání nároků se nejvíce dotýká právě společných programů EU a ČR zejména v oblasti kapitálových výdajů.

Dalším zdrojem meziročního růstu byly z běžných výdajů zejména vyšší sociální dávky (o 8,2 mld. Kč, z nichž růst o 7,5 mld. Kč představovaly výdaje na důchody), dále vyšší neinvestiční transfery rozpočtům územní úrovně (o 6,6 mld. Kč – zejména vliv transferů na základě zákona o sociálních službách a výdajů na platy učitelů), či vyšší neinvestiční transfery Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (o 4,6 mld. Kč).

Vykázaný **schodek hospodaření státního rozpočtu** ve výši **2,8 mld. Kč** představoval 2,8 % rozpočtované výše (100,0 mld. Kč). Proti 3. čtvrtletí roku 2014 je to výsledek příznivější o 31,6 mld. Kč. Na tomto výsledku se pozitivně projevily především meziročně vyšší EU příjmy o 53,7 mld. Kč, dále vyšší příjmy z pojistného na sociální zabezpečení (o 15,8 mld. Kč) a vyšší inkaso daní z příjmů právnických osob (o 8,3 mld. Kč). Tyto faktory tak v průběhu 9 měsíců tohoto roku převýšily vliv meziročního růstu celkových výdajů o 50,5 mld. Kč, který je ovlivněn zejména vyšším čerpáním prostředků určených především na investice při spolufinancování společných programů EU a ČR.

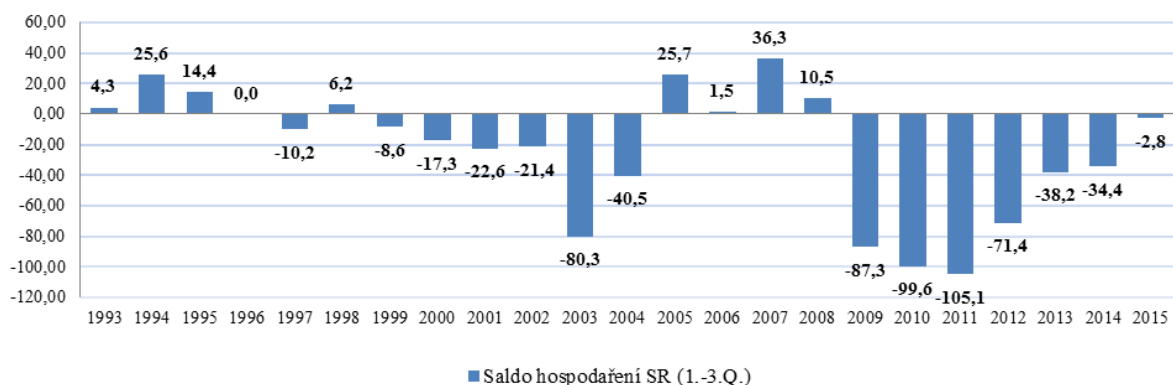
Ve 4. čtvrtletí se dá očekávat zrychlené čerpání výdajů určených na spolufinancování programů EU a ČR z končícího programového období 2007-2013, a to nejen z rozpočtu na rok 2015, ale i z nároků z nespotřebovaných výdajů minulých let. Nicméně lze předpokládat, že zlepšené výsledky inkasa daňových příjmů včetně pojistného na sociální zabezpečení a relativně vysoké příjmy z prostředků EU tento vliv převýší i na konci roku a deficit státního rozpočtu pravděpodobně dosáhne výše 70 – 80 mld. Kč.

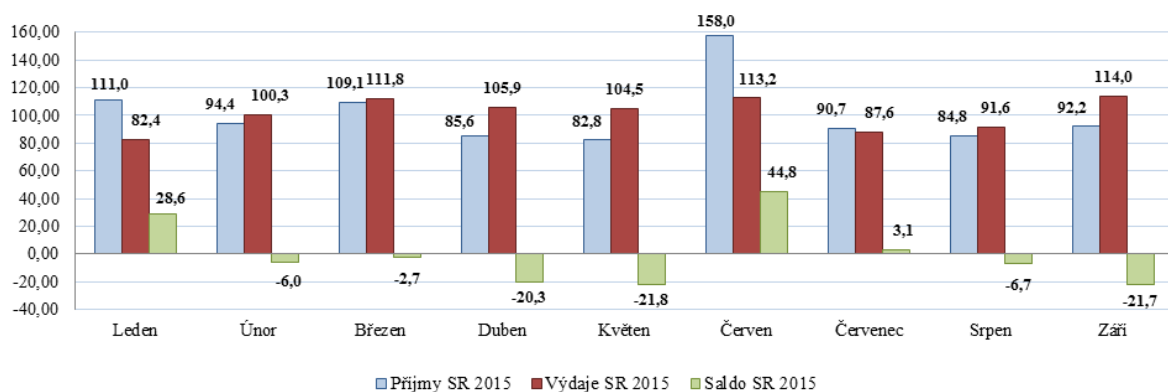
¹ Příjmy finančních prostředků z rozpočtu EU na společné programy ČR a EU, včetně prostředků určených na krytí výdajů Společné zemědělské politiky a Finančních mechanismů.

Vývoj salda hospodaření státních rozpočtů za 1.-3. čtvrtletí v letech 1993-2015 a nekumulativní vývoj příjmů, výdajů a salda v jednotlivých měsících roku 2015 ukazují následující grafy.

Graf č. 1: Vývoj salda hospodaření státního rozpočtu v 1.-3. čtvrtletí let 1993-2015 (v mld. Kč)

Graf č. 2: Vývoj příjmů, výdajů a salda SR v jednotlivých měsících roku 2015 (v mld. Kč)

2. Příjmy státního rozpočtu

2.1. Příjmy státního rozpočtu

Ke konci září 2015 inkasoval státní rozpočet **celkové příjmy ve výši 908,5 mld. Kč, tj. 77,9 % rozpočtu po změnách**. V porovnání se stejným obdobím roku 2014 je plnění celkových příjmů vyšší o 82,2 mld. Kč, tj. o 9,9 %.

Tabulka č. 3: Příjmy státního rozpočtu za 3. čtvrtletí 2015 (v mld. Kč)

Příjmy státního rozpočtu	2014	% plnění	2015				Index	Rozdíl
	Skutečnost	leden-září	Schválený	Rozpočet po	Skutečnost	% plnění	skutečnost	skutečnost
	leden-září	2014	rozpočet	změnách	leden-září	6=5/4	2015/2014	2015-2014
	1	2	3	4	5	7=5/1	8=5-1	
Příjmy celkem	826,38	74,1	1 118,46	1 166,97	908,54	77,9	109,9	82,15
v tom:								
Daňové příjmy celkem	704,83	74,6	975,76	975,76	735,83	75,4	104,4	31,00
Daňové příjmy (bez pojistného SZ)	420,74	74,8	575,08	575,08	435,93	75,8	103,6	15,19
v tom:								
DPH	166,31	76,0	229,30	229,30	166,71	72,7	100,2	0,40
Spotřební daně (vč. tzv. energetických daní)	99,01	71,0	135,40	135,40	103,43	76,4	104,5	4,42
z toho: spotřební daň z minerálních olejů	52,95	71,2	72,00	72,00	54,85	76,2	103,6	1,89
spotřební daň z tabákových výrobků	33,67	70,0	47,00	47,00	36,11	76,8	107,2	2,43
odvod z elektřiny ze slunečního záření	1,62	77,2	2,00	2,00	1,45	72,5	89,4	-0,17
Daně z příjmů PO	70,19	85,2	89,00	89,00	78,48	88,2	111,8	8,29
Daně z příjmů FO	72,10	68,9	104,80	104,80	72,71	69,4	100,8	0,61
v tom: vybíraná srážkou	7,81	86,8	9,10	9,10	8,21	90,2	105,1	0,40
ze závislé činnosti	63,72	69,0	92,40	92,40	65,37	70,7	102,6	1,65
z přiznání	0,57	17,8	3,30	3,30	-0,87	-26,3	-152,0	-1,44
Správní poplatky	1,19	99,2	1,31	1,31	1,20	92,2	101,3	0,02
Majetkové daně	6,72	67,9	9,50	9,50	8,03	84,5	119,5	1,31
Poplatky za uložení odpadů	1,14	78,2	1,50	1,50	1,10	73,4	96,2	-0,04
Odvod za odnětí půdy ze zem. půdního fondu	0,13	66,7	0,20	0,20	0,14	68,1	102,2	0,00
Odvody z loterií*)	1,83	79,5	1,70	1,70	1,93	113,4	105,4	0,10
Ostatní daňové příjmy**)	2,11	88,7	2,38	2,38	2,20	104,4	104,4	0,09
Pojistné SZ	284,09	74,2	400,67	400,67	299,90	74,8	105,6	15,81
z toho: na důchody	253,67	74,5	356,37	356,37	267,81	75,1	105,6	14,13
Nedaňové příjmy celkem	29,21	77,3	32,00	32,22	24,99	77,5	85,5	-4,22
v tom:								
Příjmy z vlast. činnosti a odvody přebyt. organiz. s přímým vztahem	22,11	92,9	16,29	16,45	15,62	95,0	70,7	-6,48
Přijaté sankční platby a vratky transferů	2,46	171,6	1,57	1,54	4,29	278,3	174,5	1,83
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	2,32	24,0	11,43	11,50	2,34	20,3	100,8	0,02
Přijaté splátky půjčených prostředků	0,97	70,5	1,17	1,17	1,19	101,9	123,1	0,22
Příjmy sdílené s EU	1,35	90,3	1,55	1,55	1,54	99,4	113,8	0,19
Kapitálové příjmy celkem	3,99	84,2	5,46	5,25	5,12	97,6	128,4	1,13
v tom:								
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	2,99	79,3	4,48	4,26	4,12	96,7	138,0	1,13
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku	1,00	102,9	0,99	0,99	1,00	101,9	99,9	0,00
Přijaté transfery	88,35	69,1	105,23	153,75	142,59	92,7	161,4	54,24
v tom:								
Neinvestiční přijaté transfery	47,90	65,0	72,83	78,26	56,52	72,2	118,0	8,62
Investiční přijaté transfery	40,45	74,7	32,41	75,49	86,07	114,0	212,8	45,63

*) odvody z loterií podle zákona č. 202/1990 Sb., § 41 b, odst. 1 (70 % výnosu pro SR) a § 41 b, odst. 2, 3, 4

(20 % výnosu pro SR)

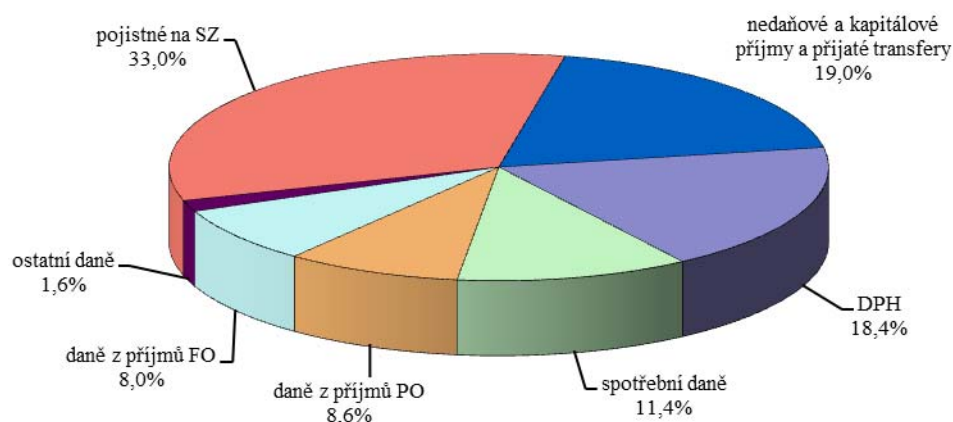
**) dopočet do celku

Schválený státní rozpočet **daňových příjmů (bez pojistného na sociální zabezpečení)** počítal s meziročním růstem o 5,5 mld. Kč, tj. o 1,0 % (měřeno ke skutečnosti roku 2014). Jejich skutečné inkaso ke konci září 2015 dosáhlo výše **435,9 mld. Kč**, což představovalo 75,8 % rozpočtu, tj. o 15,2 mld. Kč (o 3,6 %) vyšší plnění než ve 3. čtvrtletí 2014. Z daňových příjmů vykázalo nejvyšší růst inkaso daně z příjmů právnických osob (DPPO) (o 8,3 mld. Kč), spotřebních daní (o 4,4 mld. Kč), majetkových daní (o 1,3 mld. Kč). Výběr daní z příjmů fyzických osob (DPFO) vzrostl o 0,6 mld. Kč, DPH o 0,4 mld. Kč.

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly k 30. září 2015 **299,9 mld. Kč**, tj. 74,8 % rozpočtu, což je o 15,8 mld. Kč vyšší inkaso (o 5,6 %), než bylo vykázáno k tomuto datu v roce 2014.

Nedaňové a ostatní příjmy ve výši 172,7 mld. Kč představovaly plnění rozpočtu na 90,3 %, tj. o 51,2 mld. Kč (o 42,1 %) více než ve stejném období minulého roku.

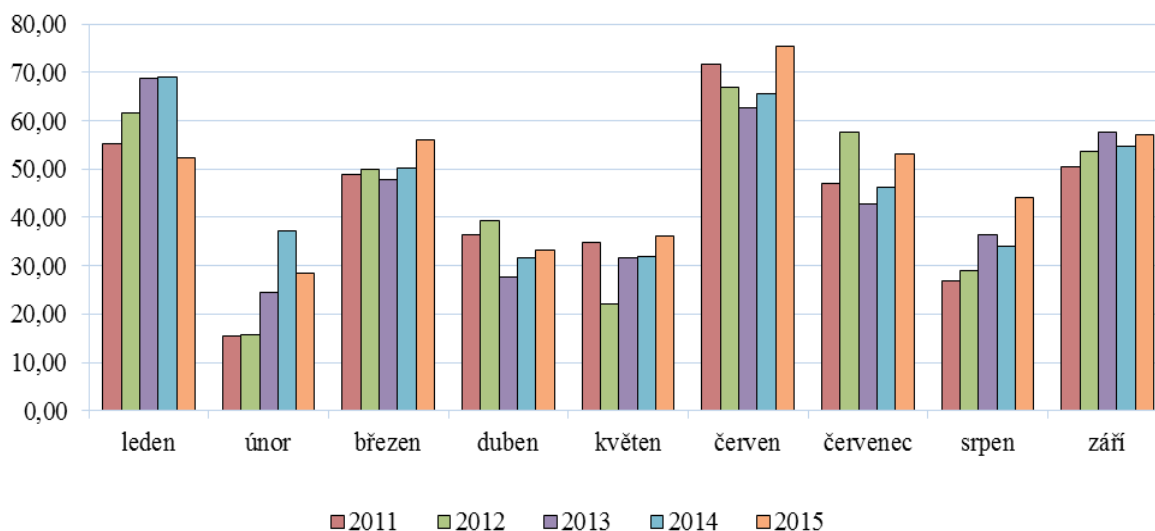
Graf č. 3: Struktura celkových příjmů státního rozpočtu za 3. čtvrtletí 2015

2.2. Příjmy z daní a poplatků

Vývoj daňových příjmů státního rozpočtu bez pojistného na sociální zabezpečení za posledních pět let je patrný z následujícího grafu:

Graf č. 4: Vývoj daňových příjmů bez pojistného na sociální zabezpečení (v mld. Kč)

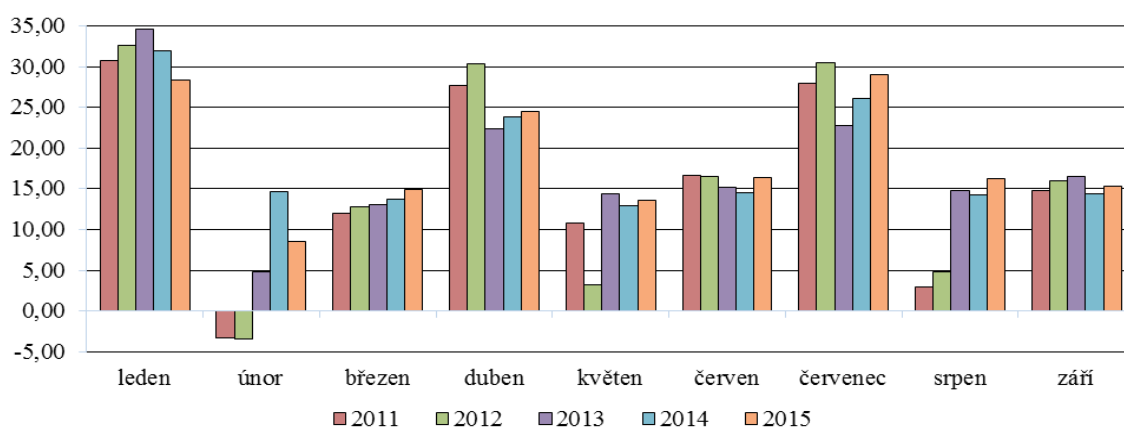
Inkaso daně z přidané hodnoty ke konci září letošního roku dosáhlo **166,7 mld. Kč**, tj. 72,7 % rozpočtu a meziročně vzrostlo o 0,4 mld. Kč, tj. o 0,2 %. Rozpočet počítá s poklesem o 0,4 %, tj. o 0,9 mld. Kč proti skutečnosti roku 2014.

Meziroční autonomní vývoj inkasa DPH je obecně determinován výdaji domácností na spotřebu a výdaji vládních institucí na nákupy zboží a služeb a také změnou legislativy. Od 1. ledna 2015 došlo k zavedení druhé snížené sazby DPH ve výši 10 % na vybrané zboží, jako jsou knihy, dětská výživa a léky.

Meziroční změna inkasa DPH za prvních devět měsíců roku 2015 byla ovlivněna několika faktory. Jak již bylo výše uvedeno, zavedení druhé snížené sazby DPH znamenalo výpadek inkasa DPH za tři čtvrtletí roku 2015 ve výši cca 2,0 mld. Kč. Dalším důležitým faktorem

bylo zadrženi nevyplacení nadměrných odpočtů neusazeným plátcům v roce 2014 v celkové výši 8,7 mld. Kč. Tyto nadměrné odpočty nebyly vyplaceny z důvodů zahájení postupu k odstranění pochybností správce daně. V průběhu roku 2014 byly tyto zadržené nadměrné odpočty postupně vypláceny, ale i tak v září 2014 zbývalo vyplatit částku ve výši 3,7 mld. Kč, což tak „uměle“ zvyšuje srovnávací základnu za prvních devět měsíců roku 2014. Dalším faktorem s negativním dopadem na inkaso roku 2015 je vyplácení dalších zadržovaných nadměrných odpočtů z minulých let, které byly jednorázově vyplaceny v prvních devíti měsících roku 2015 ve výši 2,9 mld. Kč a snížily tak jednorázově inkaso 2015. Dočasně se negativně do inkasa této daně promítl také prvotní efekt ze zavedení reverse-charge (režim přenesení daňové povinnosti, kdy DPH platí odběratel místo dodavatele) s dopadem ve výši mínus 1,4 mld. Kč. Tento prvotní vliv je dočasný a souvisí se zavedením opatření, které zvyšuje cash-flow plátců a vliv na rozpočet bude postupně kompenzován vyšším výběrem DPH vyplývajícím ze snížení daňových úniků. Negativně se na inkasu projevil i propad cen pohonných hmot s odhadovaným dopadem mínus 1,5 mld. Kč. Pokud by výše zmíněné faktory nenastaly, inkaso DPH by bylo meziročně vyšší o dodatečných cca 11,5 mld. Kč.

Graf č. 5: Meziroční srovnání inkasa DPH za jednotlivé měsíce 3. čtvrtletí (v mld. Kč):

Vzhledem ke stavu inkasa DPH za prvních devět měsíců a výše uvedeným faktorům snižujícím inkaso očekáváme, že rozpočtový předpoklad inkasa za celý rok 2015 bude naplněn.

Inkaso spotřebních daní, energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření dosáhlo 103,4 mld. Kč, tj. 76,4 % rozpočtu (loni 71,0 %) při meziročním růstu o 4,4 mld. Kč, tj. o 4,5 %. Rozpočet 2015 počítá s růstem téměř o 1,4 mld. Kč (tj. o 1,0 %) proti skutečnosti roku 2014. Hlavní příčinou růstu inkasa spotřebních daní je růst inkasa spotřebních daně z minerálních olejů a meziroční růst spotřebních daně z tabákových výrobků.

Inkaso váhově nejsilnější položky, **daně z minerálních olejů, ve výši 54,8 mld. Kč** (plnění rozpočtu na 76,2 %) vzrostlo proti třem čtvrtinám roku 2014 o 1,9 mld. Kč. Tato částka představuje 90,9 % celostátního výnosu daně z minerálních olejů, zbývajících 9,1 % výnosu daně je určeno Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Za hodnocené období náleželo SFDI 5,5 mld. Kč.

Na růstu inkasa oproti srovnatelnému období loňského roku se podílí především celkový pozitivní vývoj ekonomiky a hlavně snížení cen ropy, které se promítl do snížení cen pohonných hmot. Dle dostupných dat Českého statistického úřadu došlo za první čtyři měsíce roku 2015 k růstu spotřeby motorové nafty o cca 5,2 %. Tento pozitivní efekt na inkaso spotřebních daně z minerálních olejů je však zmírněn poklesem spotřeby motorového benzínu, která meziročně poklesla o cca 2,8 %. Mírně negativně na meziroční srovnání vývoje inkasa spotřebních daně z minerálních olejů působí znovuzavedení vrácení daně z minerálních olejů

osobám užívajícím tyto oleje pro zemědělskou prvovýrobu (tzv. zelená nafta), zpětně od poloviny roku 2014. Rozpočtovaná částka spotřební daně z minerálních olejů bude pravděpodobně naplněna.

Druhou váhově významnou položkou je spotřební **daň z tabákových výrobků**. Její inkaso ve výši **36,1 mld. Kč** (rozpočet plněn na 76,8 %) bylo ve srovnání s odpovídajícím obdobím roku 2014 o 2,4 mld. Kč, tj. o 7,2 %, vyšší. Plně se tak projevil efekt regulace předzásobení, jejímž vlivem došlo k omezení výkyvů inkasa daně před změnou sazby daně, které má nyní plynulý průběh. Celkové inkaso spotřební daně z tabákových výrobků pravděpodobně přesáhne rozpočtovanou částku.

Inkaso **spotřební daně z lihu** dosáhlo ve 3. čtvrtletí 2015 výše 5,2 mld. Kč a zaznamenalo tak meziroční růst o cca 0,2 mld. Kč. Rozpočtovaná částka byla ve 3. čtvrtletí naplněna na 80,1 %. Lze předpokládat, že inkaso spotřební daně z lihu bude v tomto roce minimálně naplněno.

Inkaso spotřební **daně z piva** za tři čtvrtletí roku 2015 dosáhlo cca **3,5 mld. Kč** (plnění rozpočtu na 75,0 %) a odpovídá inkasu stejného období minulého roku. Je předpoklad, že rozpočtované částky bude dosaženo.

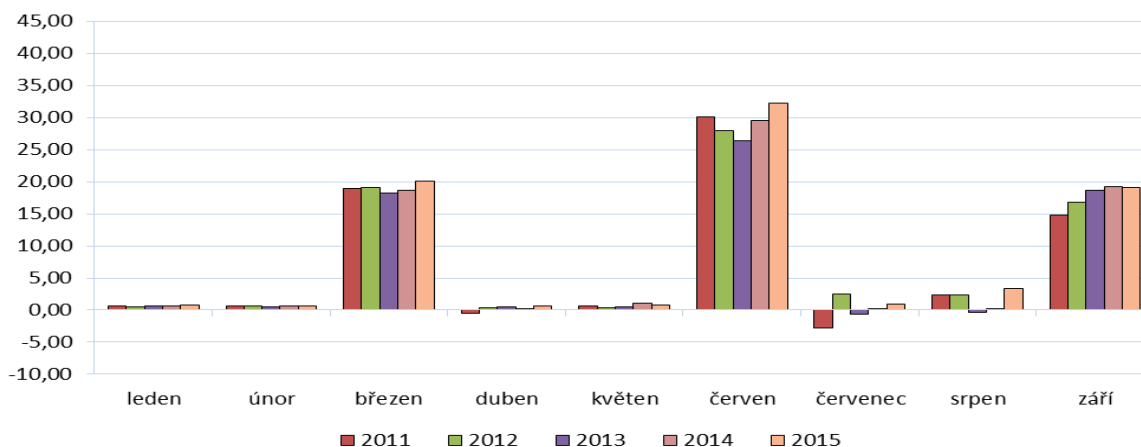
Inkaso spotřební **daně z vína a meziproductů** za tři čtvrtletí roku 2015 dosáhlo **0,25 mld. Kč** (plnění rozpočtu na 84,5 %), což je o 0,02 mld. Kč více než ve stejném období minulého roku. Na základě dosavadního vývoje inkasa spotřební daně z vína bude pravděpodobně rozpočet naplněn.

Příjem státního rozpočtu z **tzv. energetických daní** za tři čtvrtletí roku 2015 dosáhl téměř stejného výsledku jako v roce 2014, tj. **2,1 mld. Kč** (rozpočet plněn na 69,7 %). Lze očekávat, že rozpočtovaná částka bude naplněna.

K 30.9.2015 činil výnos **odvodů z elektřiny ze slunečního záření 1,4 mld. Kč** a roční předpoklad 2,0 mld. Kč byl tak naplněn na 72,5 %. Oproti stejnému období roku 2014 je inkaso odvodu ze slunečního záření o 0,2 mld. Kč nižší. Důvodem meziročního poklesu je vyšší inkaso za první měsíc roku 2014, kdy ještě dobíhalo inkaso z roku 2013, na které ještě platila vyšší sazba daně. Je předpoklad, že rozpočtovaná částka bude mírně nenaplněna.

Výběr daně z příjmů právnických osob svým objemem **78,5 mld. Kč** představoval 88,2 % rozpočtu (v roce 2014 bylo za stejné období inkasováno 70,2 mld. Kč při plnění rozpočtu na 85,2 %). Meziročně tak inkaso této daně stoupl o 8,3 mld. Kč, tj. o 11,8 % (rozpočet počítá s poklesem letošního inkasa proti skutečnosti roku 2014 o 0,4%), tj. o 0,4 mld. Kč.

Graf č. 6: Meziroční srovnání inkasa DPPO za jednotlivé měsíce 3. čtvrtletí (v mld. Kč)

Dochází k pokračování pozitivního trendu nárůstu inkasa DPPO, které bylo patrné od poloviny roku 2014 v době po sestavení návrhu rozpočtu na rok 2015, kdy došlo zejména k růstu inkasa DPPO z příznání vlivem ekonomického oživení, ale také k mírnému nárůstu inkasa DPPO vybírané srážkou u zdroje. Tento pozitivní trend v roce 2015 zesílil a současný vývoj je v souladu s předchozí predikcí v pololetní zprávě, která předpokládala překročení rozpočtového očekávání.

V období splatnosti záloh na dani k datu 15.9.2015 se výběr daně v souladu s předchozími predikcemi pohyboval nad rozpočtovým očekáváním. Výše zaplacených záloh dosáhla cca 28 mld. Kč. V obdobném rozsahu jako u termínu záloh 15.9. lze očekávat výběr záloh splatných v termínu 15.12.2015 a s tím spojené překročení rozpočtového očekávání u inkasa daně z příjmů právnických osob. Mírné riziko pro vývoj inkasa DPPO z příznání by mohlo představovat případné zhoršení mezinárodní situace a jeho ekonomické dopady a aktuální problémy části automobilového sektoru, které by se mohly odrazit v žádostech některých firem o snížení záloh. Na základě současné úrovně pokladního plnění lze očekávat, že inkaso DPPO dosáhne na úrovni státního rozpočtu cca 97 mld. Kč.

Inkaso daně z příjmů fyzických osob dosáhlo za tři čtvrtletí celkem **72,7 mld. Kč**, tj. 69,4 % rozpočtu, a bylo tak o 0,6 mld. Kč, tj. o 0,8 % nad úrovní skutečnosti stejného období roku 2014 (ke konci loňského září bylo plněno na 68,9 %). Rozpočet uvažuje s růstem téměř o 6,6 mld. Kč (o 6,7 %) oproti skutečnosti roku 2014.

S ohledem na uvedené skutečnosti nelze očekávat naplnění rozpočtovaného očekávání v tomto roce. Důvod nenaplnění rozpočtovaného očekávání lze spatřovat např. a mj. ve vyšším podílu zaměstnanosti na kratší pracovní úvazky a také v nález ÚS, ze kterého vyplývá pro zdaňovací období roku 2014 povinnost uznání nároků slevy na dani na poplatníka pobírající starobní důchod z důchodového pojištění nebo ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu, vyšších slev na děti a tzv. školkovného.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dosáhla 65,4 mld. Kč při plnění rozpočtu na 70,7 % a meziročním růstu o 1,6 mld. Kč, tj. o 2,6 %. Rozpočet očekává růst o 5,4 % proti skutečnosti roku 2014. Na základě vývoje pokladního plnění této položky státního rozpočtu lze předpokládat, že rozpočtované očekávání ve výši 92,4 mld. Kč nebude naplněno. Důvodem je zavedení vyšší částky daňového zvýhodnění na druhé a další dítě od ledna 2015 s dopadem za prvních devět měsíců ve výši 0,7 mld. Kč, školkovného s negativním dopadem ve výši cca 0,4 mld. Kč či znovuzavedení základní slevy pro pracující důchodce s negativním dopadem 2,0 mld. Kč (včetně ročního zúčtování daně za rok 2014, kdy sleva byla navrácena z rozhodnutí Ústavního soudu).

Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti dosáhla záporné hodnoty mínus 0,87 mld. Kč (ve stejném období roku 2014 to bylo plus 0,57 mld. Kč). Meziroční srovnání je pro toto srovnatelné období také negativní a vykazuje hodnoty ve výši cca mínus 1,4 mld. Kč. Důvodem tohoto stavu je primárně nález ÚS ve věci pracujících důchodců, který se výrazně promítá do pokladního plnění tohoto roku s negativním dopadem 0,9 mld. Kč či školkovné s negativním dopadem ve výši 0,4 mld. Kč. Předpokládá se, že státní rozpočet pro rok 2015 nebude, ze zmíněných důvodů, naplněn.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů dosáhla 8,2 mld. Kč, což představuje 90,2 % rozpočtu a meziroční nárůst o 0,4 mld. Kč, tj. o 5,1 %. Lze předpokládat, že rozpočtované očekávání bude u této daně překročeno.

Správní poplatky zahrnuté v příjmech státního rozpočtu představovaly za 9 měsíců částku **1,2 mld. Kč**, tj. nárůst o 0,02 mld. Kč proti třem čtvrtletím roku 2014. Celoroční předpoklad se tak naplnil na 92,2 %. V údajích není zahrnut výnos ze správních poplatků vybraných

územně samosprávnými celky; jimi vybrané správní poplatky jsou příjmem územních rozpočtů.

Skupina **majetkových daní (daní z kapitálových převodů)** je v současné době zastoupena pouze **daní z nabytí nemovitých věcí**. Daň dědická a darovací byly od roku 2014 zrušeny a bezúplatné převody majetku ve formě dědictví nebo darování byly začleněny do daně z příjmů. Daň z nabytí nemovitých věcí je v celé výši příjmem státního rozpočtu. Příjmy za tři čtvrtletí 2015 dosáhly celkem **8,0 mld. Kč**, což představuje **84,5 %** rozpočtu. V meziročním srovnání vykazuje inkaso z majetkových daní o cca 1,3 mld. Kč vyšší příjmy. Na základě dosavadního vývoje lze předpokládat, že skutečný výnos majetkových daní převyší rozpočtovanou úroveň.

Celostátní daně

Rozpočet celostátního inkasa daní na rok 2015 (bez DPPO placené obcemi a kraji a bez správních a ostatních poplatků placených obcím) je stanoven ve výši **790,1 mld. Kč**, přičemž objemově je nejvyšší růst rozpočtován (proti skutečnosti 2014) u daně z příjmu fyzických osob o 10,0 mld. Kč a spotřebních daní o 1,3 mld. Kč.

Změna v rozpočtovém určení daní platná od 1.1.2013, daná novelou zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, navýšila podíl příjmů obcí na úkor státního rozpočtu.

Celostátní inkaso všech daní dosáhlo **na konci září 2015 celkem 596,6 mld. Kč**, což představuje 75,5 % rozpočtu a meziroční přírůstek 20,4 mld. Kč, tj. o 3,5 % (ve stejném období roku 2014 dosáhlo celostátní inkaso daní 576,1 mld. Kč, tj. 74,9 % rozpočtu, a meziročně vzrostlo o 28,1 mld. Kč, tj. o 5,1 %). Z této částky náleželo státnímu rozpočtu 435,9 mld. Kč (73,1 %), obcím 109,5 mld. Kč (18,4 %), krajům 37,8 mld. Kč (6,3 %) a SFDI 13,4 mld. Kč (2,2 %).

Celostátní inkaso DPH dosáhlo **233,1 mld. Kč**, tj. 72,5 % rozpočtu, při meziročním nárůstu o 0,3 mld. Kč, tj. o 0,1 %. Z inkasované částky tak náleží státnímu rozpočtu 166,7 mld. Kč, rozpočtům obcí 48,2 mld. Kč a rozpočtům krajů 18,2 mld. Kč.

Celostátní příjmy ze spotřebních daní (vč. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření) dosáhly výše **108,9 mld. Kč**, tj. 76,4 % rozpočtu, a meziročně vzrostly o 4,6 mld. Kč, tj. o 4,4 %. Z toho na státní rozpočet připadlo 103,4 mld. Kč a na Státní fond dopravní infrastruktury 5,5 mld. Kč.

Na daních z příjmů právnických osob bylo celkem vybráno **115,2 mld. Kč**, což představuje plnění rozpočtu na 87,4 %, při meziročním nárůstu o 11,5 mld. Kč, tj. o 11,1 %. Z toho státnímu rozpočtu náleželo 78,5 mld. Kč, obcím 26,6 mld. Kč a krajům 10,1 mld. Kč.

Celostátní daně z příjmů fyzických osob ve výši **109,1 mld. Kč** byly plněny na 69,1 %, při meziročním nárůstu o 1,4 mld. Kč, tj. o 1,3 %. Z toho státnímu rozpočtu náleželo 72,7 mld. Kč, na rozpočty obcí 26,9 mld. Kč a krajů 9,5 mld. Kč.

Přehled celostátních daní je uveden v tabulce č. 4 v tabulkové části informace.

2.3. Pojistné na sociální zabezpečení

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly výše 299,9 mld. Kč, což představuje 74,8 % rozpočtu (vloni 74,2 %) a meziroční nárůst téměř o 15,8 mld. Kč, tj. o 5,6 %. Rozpočet 2015 počítá s růstem o 4,6 % (o 17,7 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2014. Z celkové částky připadlo na **důchodové pojištění 267,8 mld. Kč, tj. plnění rozpočtu na 75,1 %** (v loňském roce 74,5 %), při meziročním nárůstu o 14,1 mld. Kč, tj. o 5,6 %. Důvodem je vyšší než rozpočtem předpokládaný růst objemu mezd jako hlavní složky vyměřovacího základu pro pojistné související s poklesem nezaměstnanosti, růstem

zaměstnanosti i průměrné mzdy v hospodářství. Lze očekávat překročení rozpočtu o zhruba 3,7 mld. Kč.

Výdaje na důchody za 9 měsíců roku 2015 byly o 21,9 mld. Kč vyšší než příjmy z pojistného na důchodové pojištění (ve stejném období roku 2014 byly výdaje o 27,9 mld. Kč vyšší než příjmy).

Výdaje na důchody ve sledovaném období jsou ovlivněny vývojem struktury a počtu příjemců důchodů. Zčásti zde sehrála roli mezigenerační obměna důchodců (jejich počty byly v posledních třech letech stabilizované) a nově nastupující příjemci důchodů mají vyšší důchody. Finanční objem prostředků na důchody je také ovlivněn upravenou realizací valorizace důchodů, tj. opětovný přechod na dřívější plnou valorizaci důchodů. Výše příjmů z pojistného na důchodové pojištění, stejně jako celkového vybraného pojistného, je ovlivněna celkovým vývojem ekonomiky. Relativně vysoký růst inkasa vychází z rostoucích příjmů obyvatelstva a vyšší zaměstnanosti.

2.4. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery byly v roce 2015 rozpočtovány ve výši 142,7 mld. Kč. Jejich souhrnná výše tak byla o 10,1 mld. Kč, tj. o 6,6 %, nižší, než předpokládal schválený státní rozpočet na rok 2014². Schválený rozpočet nedaňových příjmů klesl o 5,6 mld. Kč (zejména vliv 8,5 mld. Kč jako mimořádného příjmu kapitoly ČTÚ z aukce kmitočtů pro rychlé mobilní sítě LTE, který na rozdíl od roku 2014 nebyl v roce 2015 rozpočtován), u kapitálových příjmů vzrostl o 0,6 mld. Kč a u přijatých transferů klesl o 5,1 mld. Kč (zejména vliv poklesu rozpočtu příjmů z rozpočtu EU, který reflektuje skutečnost, že čerpání prostředků v rámci operačních programů v programovém období 2007-2013 se dostává do závěrečné fáze a operační programy programového období 2014-2020 jsou v přípravě).

Zákonem schválená výše nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů byla v průběhu 1.-3. čtvrtletí 2015 navýšena o 48,5 mld. Kč (vysvětleno v části I.1.2 této zprávy). Mimo to došlo k rozpočtovým opatřením mezi jednotlivými položkami či mezi kapitolami.

Tabulka č. 4: Vývoj nedaňových a ostatních příjmů v 1.-3. čtvrtletí let 2014 a 2015 (v mil. Kč)

U K A Z A T E L	Skutečnost 3. Q. 2014	Rozpočet 2015		Skutečnost 3. Q. 2015	Plnění v %	Rozdíl skut.	Index v % 2015/2014
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4-1	7=4:1
Nedaňové a ostatní příjmy celkem	121 550	142 698	191 214	172 704	90,3	51 154	142,1
v tom:							
Nedaňové příjmy celkem	29 209	32 001	32 221	24 987	77,5	-4 222	85,5
v tom:							
Příjmy z vlast. činnosti a odvody přebyt. organiz. s přímým vztahem	22 106	16 285	16 454	15 624	95,0	-6 482	70,7
Přijaté sankční platby a vratky transferů	2 458	1 567	1 541	4 289	278,3	1 831	174,5
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	2 320	11 427	11 505	2 338	20,3	19	100,8
Přijaté splátky půjčených prostředků	970	1 172	1 172	1 194	101,9	224	123,1
Příjmy sdílené s EU	1 354	1 550	1 550	1 541	99,4	187	113,8
Kapitálové příjmy celkem	3 990	5 464	5 247	5 123	97,6	1 133	128,4
v tom:							
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	2 985	4 478	4 261	4 119	96,7	1 134	138,0
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku	1 005	986	986	1 004	101,9	-1	99,9
Přijaté transfery	88 352	105 233	153 746	142 595	92,7	54 243	161,4
v tom:							
Neinvestiční přijaté transfery	47 905	72 827	78 259	56 521	72,2	8 616	118,0
Investiční přijaté transfery	40 447	32 406	75 487	86 074	114,0	45 627	212,8
z toho:							
Prostředky z rozpočtu EU *)	85 980	87 756	136 272	139 692	102,5	53 713	162,5

*) Příjmy finančních prostředků z rozpočtu EU na společné programy ČR a EU, včetně prostředků určených na krytí výdajů Společné zemědělské politiky a Finančních mechanismů.

² Ve znění zák. č. 318/2014 Sb., kterým se měnil zákon č. 475/2013 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2014.

V 1.-3. čtvrtletí roku 2015 dosáhly nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkové výše **172,7 mld. Kč**, tj. 90,3 % rozpočtu po změnách. Meziročně vzrostly o 51,2 mld. Kč, tj. o 42,1 %.

Na tomto růstu se podílely zejména **přijaté transfery**, které dosáhly **142,6 mld. Kč**, což je při plnění rozpočtu po změnách na 92,7 % o 54,2 mld. Kč více než ve stejném období roku 2014.

Tento růst ovlivnily především **příjmy z rozpočtu EU**, které dosáhly 139,7 mld. Kč a meziročně tak byly o 53,7 mld. Kč, tj. o 62,5 %, vyšší. Z této částky tvořily **převody z Národního fondu** celkem 109,3 mld. Kč (ve stejném období minulého roku to bylo 53,9 mld. Kč). Na tom se podílely zejména kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu (35,9 mld. Kč - z toho 35,7 mld. Kč na OP Podnikání a inovace), Ministerstvo životního prostředí (25,2 mld. Kč - z toho 24,9 mld. Kč na OP Životní prostředí), Ministerstvo pro místní rozvoj (15,5 mld. Kč - z toho 13,6 mld. Kč na Regionální OP), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (15,1 mld. Kč - z toho 8,1 mld. Kč na OP Výzkum a vývoj pro inovace a 7,0 mld. Kč na OP Vzdělávání), Ministerstvo práce a sociálních věcí (7,2 mld. Kč - z toho 6,8 mld. Kč na OP Lidské zdroje a zaměstnanost) a Ministerstvo dopravy (6,9 mld. Kč na OP Doprava). Příjmy kapitoly Ministerstvo zemědělství na krytí výdajů určených na financování **Společné zemědělské politiky** zatím činily 30,2 mld. Kč (v 1.-3. čtvrtletí roku 2014 to bylo 31,9 mld. Kč).

Převody z rezervních fondů do příjmů organizačních složek státu zatím dosáhly 1,3 mld. Kč, což je o 0,1 mld. Kč více než ve stejném období roku 2014.

V rámci přijatých transferů vykázala kapitola Ministerstvo zemědělství příjmy v podobě převodů ze Státního zemědělského intervenčního fondu ve výši 1,3 mld. Kč, a to z titulu předfinancování Programu rozvoje venkova.

Nedaňové příjmy zatím dosáhly **25,0 mld. Kč**, což je o 4,2 mld. Kč méně než ve stejném období roku 2014. Jak již bylo řečeno, v roce 2015 je meziroční srovnání příjmů státního rozpočtu zkruseno vysokou skutečností roku 2014, která byla dána uskutečněním aukce kmitočtů pro rychlé mobilní sítě LTE s mimořádným výnosem ve výši 8,5 mld. Kč.

Na plnění nedaňových příjmů se nejvíce podílely **příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem** ve výši 15,6 mld. Kč. V rámci tohoto seskupení položek představovaly výnosy z finančního majetku 7,8 mld. Kč, z nichž 6,4 mld. Kč představovalo příjmy kapitoly Státní dluh z kreditních úroků operací řízení státního dluhu a likvidity státní pokladny (meziroční růst o 0,4 mld. Kč). Další významnější příjem představoval 2,2 mld. Kč z přebytku vzniklého z provozu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání za rok 2014, jež do státního rozpočtu roku 2015 odvedly obě pověřené pojišťovny Kooperativa a Česká pojišťovna dle § 205d) zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Vykázaný přebytek byl v porovnání s přebytkem odvedeným v roce 2014 o 30 mil. Kč nižší a znamenal překročení rozpočtu o 549 mil. Kč. Do tohoto seskupení položek náleží i rozpočtovaný odvod prostředků Státního úřadu pro kontrolu léčiv ve výši 1,7 mld. Kč. Další odvod ve výši 0,1 mld. Kč byl uskutečněn do příjmů kapitoly Ministerstvo dopravy ze státního podniku Řízení letového provozu. Příjmy z vlastní činnosti dosáhly 2,0 mld. Kč, z nichž 1,1 mld. Kč představoval příjem kapitoly Český telekomunikační úřad ze správy radiového spektra a ze správy čísel. Soudní poplatky zatím dosáhly 1,0 mld. Kč a příjmy z pronájmu pozemků a ostatních nemovitostí 0,6 mld. Kč.

Přijaté sankční platby a vratky transferů dosáhly 4,3 mld. Kč, což představovalo meziroční růst o 1,8 mld. Kč. Na tom se podílely zejména přijaté sankční platby, které při dosažení 2,1 mld. Kč, vzrostly o 1,1 mld. Kč. Z této částky vykázala ve svých příjmech nejvíce kapitola Ministerstvo financí, s to 1,8 mld. Kč. Jednalo se o „standardní“ pokuty

ze správních řízení v působnosti GŘC, na meziroční růst však nejvíce působily sankční platby přijaté GFŘ. Důvodem vysokého růstu příjmů je úhrada odvodů a penále ve velkých kauzách v prvním pololetí tohoto roku (jedna z plateb činila samostatně téměř 0,9 mld. Kč a souvisela s usnesením vlády č. 300/2015). Meziroční růst vykazovalo i podseskupení „přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let“. Jejich dosažená výše 2,2 mld. Kč znamenala vyšší plnění o 0,8 mld. Kč. Na růstu i plnění se nejvíce podílela kapitola VPS s příjmy z finančního vypořádání odvedenými ústředními orgány a územními samosprávnými celky v celkové výši 1,3 mld. Kč (růst o 0,4 mld. Kč). Další 0,4 mld. Kč představoval příjem kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí, kde se jednalo především o vratky sociálních dávek či o vratky prostředků, které byly pracovišti Úřadu práce ČR poskytnuty při platební neschopnosti zaměstnavatelů. Na příjmový účet kapitoly Ministerstvo zemědělství byly ze Státního zemědělského intervenčního fondu vráceny prostředky ve výši 0,4 mld. Kč, u kterých již pominul účel.

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy dosáhly 2,3 mld. Kč, což představovalo plnění rozpočtu po změnách na 20,3 %. Nižší úroveň plnění je dána tím, že je v tomto druhu příjmů v roce 2015 rozpočtován zatím neuskutečněný příjem kapitoly Ministerstvo zemědělství ve výši 8,7 mld. Kč (plánovaný odvod státního podniku Lesy ČR ve výši 8,2 mld. Kč a národního podniku Pivovar Budějovický Budvar ve výši 0,5 mld. Kč).

Největší část tohoto seskupení tvoří „ostatní nedaňové příjmy“ ve výši 1,8 mld. Kč. V rámci kapitoly VPS (0,6 mld. Kč) se jedná např. o odvody státní podpory penzijního připojištění a odvody státní podpory ke stavebnímu spoření provedené příslušnými subjekty při nesplnění podmínek pro její přiznání. Patří sem i např. náhrady za náklady správního a soudního řízení u kapitoly Ministerstvo spravedlnosti (0,4 mld. Kč).

Do této skupiny příjmů patří i dobrovolné pojistné na důchodové a nemocenské pojištění vybírané orgány správy sociálního zabezpečení. Dosáhly 263 mil. Kč (118 mil. Kč + 146 mil. Kč) a byly plněny na 101,3 %. Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům (zejména se týká příjmů z úhrad dobývacího prostoru a z vydobytých nerostů) činily 109 mil. Kč. Poplatky za udržování českého a evropského patentu v platnosti dosáhly 111 mil. Kč.

Na **přijatých splátkách půjčených prostředků** ve výši 1,2 mld. Kč se nejvíce podílely 2 splátky ze strany VZP ve prospěch příjmů kapitoly Ministerstvo zdravotnictví v celkové výši 0,5 mld. Kč. Jednalo se o první 2 splátky z 1 mld. Kč půjčené VZP na základě usnesení vlády č. 882/2013 (zbyvajících 0,5 mld. Kč je splatných až v roce 2016). Splátky půjček od podnikatelských subjektů ve výši 0,4 mld. Kč byly tvořeny zejména příjmy kapitoly Ministerstvo financí v souvislosti s převzetím agendy po ČKA (přes 0,3 mld. Kč) a také příjmy kapitoly OSFA od společností Mitas, a.s. (9 mil. Kč; dalších 14 mil. Kč směřovalo ze stejného titulu do příjmů kapitoly VPS) a Ompol a.s. (52 mil. Kč). Splátky půjčených prostředků ze zahraničí dosáhly 176 mil. Kč, což představuje meziroční růst o 23 mil. Kč. Splátky půjčených prostředků od vysokých škol dosáhly stejně jako v minulém roce 88 mil. Kč.

Příjmy sdílené s EU dosáhly 1,5 mld. Kč a byly tvořeny téměř 100 % podílem na clech. Ty dosáhly 1,5 mld. Kč, tj. 98,9 % rozpočtu, a meziročně tak byly vyšší o 0,2 mld. Kč. Nárůst inkasa cla souvisí zejména se současným pozitivním vývojem ekonomiky, který ovlivňuje i vyšší poptávku po dováženém zboží.

Kapitálové příjmy ve výši **5,1 mld. Kč** a s meziročním růstem o 1,1 mld. Kč byly tvořeny zejména příjmy z prodeje dlouhodobého majetku ve výši 4,1 mld. Kč. Růst ovlivnily zejména příjmy z prodeje emisních povolenek vykázané v kapitole Ministerstvo životního prostředí. Dosáhly 2,2 mld. Kč, což je o 0,7 mld. Kč více než 1.-3. čtvrtletí roku 2014. Dalších 1,9 mld. Kč tvořil výnos z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí, což bylo meziročně o 0,4 mld. Kč

více. Z toho 1,0 mld. Kč se týkalo kapitoly Ministerstvo zemědělství (souvislost s činností Státního pozemkového úřadu), dále 0,5 mld. Kč kapitoly Ministerstvo financí (souvislost s činností Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových) a 0,2 mld. Kč kapitoly Ministerstvo obrany.

Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku ve výši 1,0 mld. Kč byly tvořeny především sedmou a již poslední částí úhrady za prodej majetkové účasti státu ve společnosti Arcelor Mittal Ostrava ve výši 966 mil. Kč na základě usnesení vlády č. 968/2009, o převodu výnosů z prodeje majetkových účastí, převzatých Ministerstvem financí po ukončení činnosti ČKA, do státních finančních aktiv.

3. Výdaje státního rozpočtu

Zákon č. 345/2014 Sb.³ stanoví **výdaje** státního rozpočtu na rok 2015 v celkové výši **1 218,5 mld. Kč**, z toho 86,7 mld. Kč je nebo má být kryto prostředky z rozpočtu Evropské unie. Proti schválenému rozpočtu roku 2014 jsou tyto výdaje vyšší o 0,7 % (o 8,2 mld. Kč). **Běžné výdaje** jsou ve schváleném rozpočtu na rok 2015 zahrnuty v objemu **1 142,6 mld. Kč** při předpokládaném meziročním růstu o 0,6 % (o 6,5 mld. Kč), **kapitálové výdaje** v objemu **75,8 mld. Kč** při meziročním plánovaném růstu o 2,3 % (o 1,7 mld. Kč). Ve srovnání se skutečnými výdaji čerpanými v roce 2014 jsou celkové výdaje schváleného rozpočtu na rok 2015 vyšší o 0,6 % (o 6,8 mld. Kč); běžné výdaje jsou vyšší o 3,9 % (o 42,5 mld. Kč) a kapitálové výdaje nižší o 32,0 % (o 35,7 mld. Kč).

Mandatorní výdaje, které stát hradí na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv, jsou ve schváleném státním rozpočtu na rok 2015 zahrnuty ve výši **712,9 mld. Kč**, tj. 58,5 % z celkových rozpočtovaných výdajů (v porovnání se schváleným rozpočtem roku 2014 dochází ke zvýšení tohoto podílu o 0,4 p.b. a o 2,0 p.b. více než ve skutečných výdajích roku 2014). Meziročně se tyto výdaje mají zvýšit o 1,4 % (o 10,1 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2014, resp. o 4,1 % (o 27,8 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2014. Z celku **mandatorní sociální výdaje** jsou ve státním rozpočtu plánovány v částce **589,8 mld. Kč** s předpokladem meziročního růstu o 1,7 % (téměř o 10,0 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům schváleného státního rozpočtu roku 2014, resp. o 3,5 % (o 20,1 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2014. Tyto sociální výdaje mají odčerpat 52,7 % celkovým rozpočtem stanovených příjmů a na celkových rozpočtovaných výdajích roku 2015 se podílet 48,4 %. Z ostatních mandatorních výdajů jsou ve schváleném státním rozpočtu objemově největší výdaje na dluhovou službu 64,5 mld. Kč, výdaje na odvody do rozpočtu Evropské unie 39,0 mld. Kč, příspěvek na podporu stavebního spoření 5,2 mld. Kč, výdaje na úhradu státních záruk a negarantovaných úvěrů s.o. Správa železniční a dopravní cesty 2,2 mld. Kč, atd. Další prostředky nutné pro zajištění provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu, vybrané neinvestiční nákupy a související výdaje, jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 69,1 mld. Kč.

Transfery veřejným rozpočtům územní úrovně jsou rozpočtem stanoveny ve výši 117,4 mld. Kč, dotace státním fondům ve výši 64,5 mld. Kč (bez dotací na činnost SZIF), transfery podnikatelským subjektům 53,1 mld. Kč, transfery neziskovým a podobným organizacím 9,9 mld. Kč, transfery příspěvkovým a podobným organizacím 71,2 mld. Kč, atd.

K 30. září 2015 byl **rozpočet výdajů navýšen o 48,5 mld. Kč na téměř 1 267,0 mld. Kč**. Jednalo se o souvztažné zvýšení rozpočtu příjmů a výdajů na základě zmocnění ministra financí daného § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů, **beze změny salda hospodaření státního rozpočtu** (výdaje na společné programy EU a ČR jsou kryty příjmy z rozpočtu Evropské unie přímo nebo prostřednictvím Národního fondu). Z celkového navýšení připadlo 26,9 mld. Kč na Technologickou agenturu ČR, 19,8 mld. Kč na Ministerstvo životního prostředí, 9,0 mld. Kč na Ministerstvo pro místní rozvoj, atd. **Povolené překročení výdajů** podle § 23 odst. 1 písm. b) zákona č. 218/2000 Sb., které není zahrnuto v rozpočtu po změnách a kterým se změní schodek státního rozpočtu a financující položky, v návaznosti na zákon č. 382/2009 Sb., o státním dluhopisovém programu na částečnou úhradu nákladů spojených s odstraněním následků škod způsobených záplavami a povodněmi v červnu a červenci 2009 a v roce 2010, ve znění zákona

³ Zákon č. 345/2014 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2015.

č. 180/2010 Sb. a příslušných usnesení vlády, činí 159,6 mil. Kč u kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj.

Tabulka č. 5: Pokladní plnění výdajů státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2015 (v mld. Kč)

VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	2014		2015				Index skutečnost 2015/2014	Rozdíl skutečnost 2015-2014
	Skutečnost leden-září	% plnění SR za leden-září	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost leden-září	% plnění SR za leden-září		
	1	2	3	4	5	6=5:4		
VÝDAJE celkem	860,77	70,1	1 218,46	1 266,97	911,31	71,9	105,9	50,54
běžné výdaje	801,10	71,1	1 142,63	1 146,67	822,78	71,8	102,7	21,68
v tom:								
Platy a podobné a související výdaje	61,89	65,1	100,34	102,63	67,66	65,9	109,3	5,77
Neinvestiční nákupy a související výdaje	84,08	65,4	135,93	131,78	86,42	65,6	102,8	2,34
z toho:								
úroky a ost. finanční výdaje kap. Státní dluh	49,11	76,9	64,44	63,74	47,40	74,4	96,5	-1,71
výdaje na realizaci záruk	1,03	34,3	2,21	2,21	0,71	32,1	68,6	-0,32
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům	27,89	70,4	44,13	37,76	27,62	73,1	99,0	-0,27
Neinvestiční transfery neziskovým a pod.organizacím	11,00	89,7	9,11	10,28	9,02	87,7	82,0	-1,98
Neinv. trans. fondům soc. a zdrav. pojištění (VPS)	49,41	81,8	62,18	62,18	45,84	73,7	92,8	-3,57
Neinvestiční transfery státním fondům	16,25	33,1	43,78	50,14	23,26	46,4	143,1	7,01
z toho: neinvestiční transfery SZIF	8,62	22,2	34,65	34,02	13,23	38,9	153,5	4,61
Neinv. transfery veř. rozpočtům územní úrovně	90,87	82,2	103,40	117,20	97,44	83,1	107,2	6,57
Neinv. transfery příspěvkovým a pod.org	46,90	80,7	60,09	56,97	48,27	84,7	102,9	1,37
Sociální dávky*)	364,20	72,4	512,64	508,66	372,41	73,2	102,3	8,20
z toho:								
dávky důchodového pojištění	281,19	72,6	394,43	390,94	288,65	73,8	102,7	7,46
podpory v nezaměstnanosti	7,33	68,7	10,98	10,54	6,46	61,3	88,2	-0,87
dávky nemocenského pojištění	16,65	76,0	24,06	24,06	18,23	75,8	109,5	1,58
dávky státní sociální podpory a pěstounské péče	28,22	72,3	39,54	39,53	28,27	71,5	100,2	0,05
dávky sociální péče**)	25,18	72,6	35,50	35,48	25,26	71,2	100,3	0,08
zvl. soc. dávky příslušníkům ozbrojených sil	5,62	61,9	8,13	8,10	5,53	68,3	98,3	-0,09
Státní příspěvek na důchodové připojištění	5,18	64,8	7,80	7,80	5,12	65,6	98,7	-0,07
Státní příspěvek na podporu stavebního spoření	4,65	87,6	5,20	5,20	4,45	85,5	95,7	-0,20
Odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU	29,48	81,0	39,00	38,86	24,96	64,2	84,7	-4,51
Ostatní běžné výdaje ***)	9,29	45,3	19,02	17,21	10,32	60,0	111,0	1,02
kapitálové výdaje	59,67	59,0	75,83	120,31	88,53	73,6	148,4	28,85
v tom:								
Investiční nákupy a související výdaje	4,48	40,4	10,86	13,62	6,46	47,4	144,2	1,98
Investiční transfery podnikatelským subjektům	14,26	79,4	8,97	31,62	25,34	80,1	177,7	11,08
Investiční transfery státním fondům	12,51	51,8	21,98	15,61	16,56	106,1	132,4	4,05
z toho: investiční transfery SFDI	8,79	38,2	16,38	9,38	12,43	132,5	141,4	3,64
Investiční transfery veřej. rozpočtům územní úrovně	17,21	91,9	13,95	35,17	26,14	74,3	151,9	8,93
Investiční transfery příspěvkovým a pod.organizacím	8,88	88,6	11,15	12,46	11,57	92,9	130,4	2,69
Ostatní kapitálové výdaje ***)	2,33	12,1	8,91	11,82	2,45	20,8	105,1	0,12

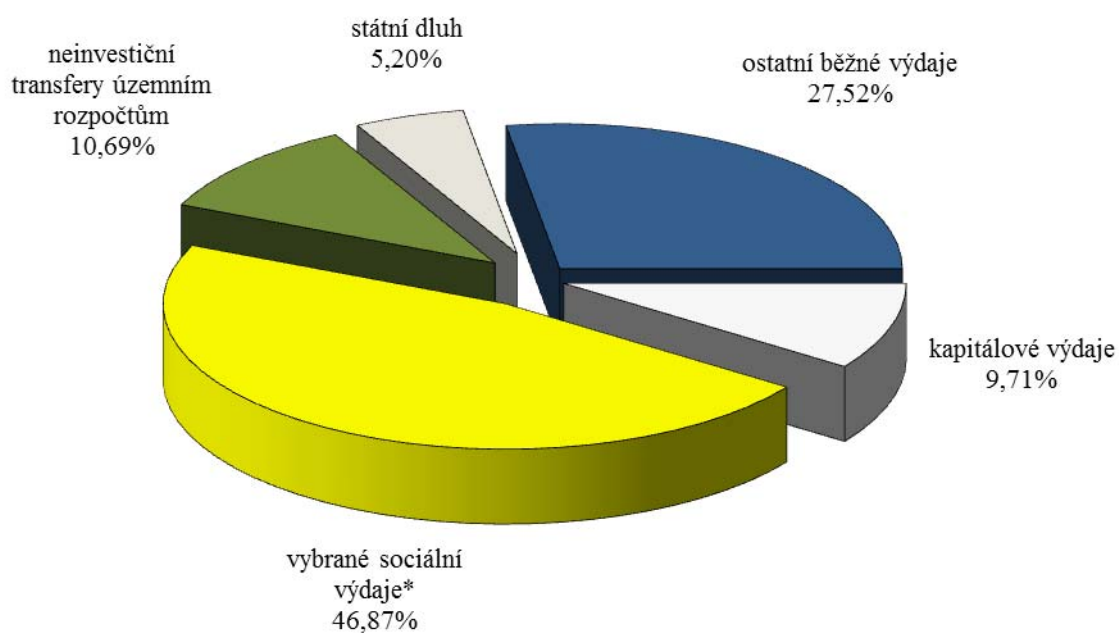
*) pouze položka rozpočtové skladby 5410 „sociální dávky“, bez souvisejících výdajů (např. poštovné)

***) dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením, příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách

****) dopočet do celku

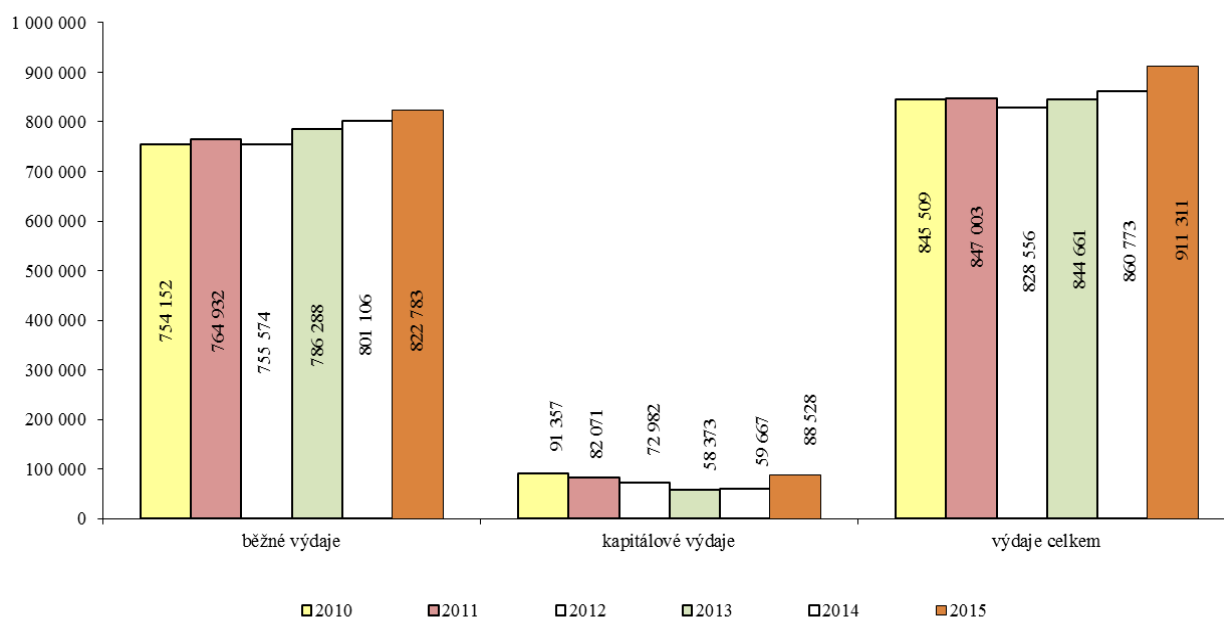
Výdaje za 1. až 3. čtvrtletí 2015 dosáhly celkem 911,3 mld. Kč, tj. 71,9 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 5,9 % (o 50,5 mld. Kč). U běžných výdajů se jednalo o meziroční navýšení o 2,7 % (téměř o 21,7 mld. Kč), kapitálové výdaje se meziročně zvýšily celkem o 48,4 % (o 28,9 mld. Kč). Celkem bylo čerpáno o 38,9 mld. Kč pod 3čtvrtletní alikvotou rozpočtu po změnách, v 1.–3. čtvrtletí 2014 to bylo o 60,1 mld. Kč pod alikvotou rozpočtu po změnách při 70,1 % plnění.

Graf č. 7: Struktura výdajů státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2015

*viz pozn. pod čarou č. 4

Graf č. 8: Čerpání výdajů celkem v 1. až 3. čtvrtletí let 2010 až 2015 (v mil. Kč)

3.1. Běžné výdaje

Běžné výdaje ve výši **822,8 mld. Kč** byly čerpány na 71,8 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 2,7 % (o 21,7 mld. Kč), proti alikvotě rozpočtu po změnách byly nižší o 37,2 mld. Kč. Z celku 51,9 %, tj. **427,2 mld. Kč**, směřovalo **do sociální oblasti**⁴.

Sociální dávky⁵ dosáhly celkem **372,4 mld. Kč**, tj. 73,2 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 2,3 % (o 8,2 mld. Kč). Ve státním rozpočtu na rok 2015 jsou zahrnuty v celkové výši 512,6 mld. Kč, při meziročním navýšení o 1,2 % (o 6,1 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2014 a o 3,4 % (o 16,6 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2014. Stanovení rozpočtu sociálních dávek je ovlivněno jak trvalými systémovými změnami sociální legislativy v minulých letech, tak některými přechodnými úspornými opatřeními, která rokem 2014 skončila a dále posunem účinnosti náběhu nové legislativy.

Největší objem z celkových sociálních dávek (77,5 %) představovaly výdaje na **dávky důchodového pojištění**, které dosáhly **288,6 mld. Kč**, tj. 73,8 % rozpočtu po změnách. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 2,7 % (téměř o 7,5 mld. Kč). Na výši čerpání měla vliv zejména záloha 8,0 mld. Kč poskytnutá České poště v prosinci 2014 na výplatu důchodů počátkem ledna 2015 (v roce 2014 obdobná záloha činila také 8,0 mld. Kč). Z celku 81,9 % (236,5 mld. Kč) činily důchody starobní. Schválený rozpočet dávek důchodového pojištění na rok 2015 ve výši 394,8 mld. Kč (pododdíl 411) předpokládá meziroční růst o 0,8 % (o 3,3 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2014, proti skutečnosti roku 2014 předpokládá zvýšení o 2,2 % (o 8,6 mld. Kč). V souvislosti s úsporami ve výdajích státního rozpočtu došlo v roce 2012 k dočasné úpravě pravidel pro valorizaci důchodů zákonem č. 314/2012 Sb., který omezil zvýšení vyplácených důchodů v období od 1.1.2013 do 31.12.2015 tak, že místo 100 % růstu cen se zohlednila pouze 1/3 jejich růstu. Zákon č. 183/2014 Sb. ukončil platnost pravidla snížené valorizace důchodů o rok dříve a důchody se již od ledna 2015 opět zvyšují podle 100 % nárůstu cen a 1/3 nárůstu reálné mzdy. Základní výměra důchodů se i nadále stanoví tak, aby odpovídala 9 % průměrné mzdy. Průměrný starobní důchod se tak zvyšuje cca o 200 Kč (nejméně o 1,8 %), předpokládaný dopad valorizace důchodů v roce 2015 na státní rozpočet se odhaduje na cca 7,0 mld. Kč za všechny dotčené kapitoly. Vyhláška č. 208/2014 Sb. upravuje pro rok 2015 mj. výši základní výměry starobního, invalidního, vdovského, vdoveckého a sirotčího důchodu na 2 400 Kč (navýšení o 60 Kč), zvýšení procentní výměry důchodu o 1,6 % procentní výměry (pro důchody přiznané před 1.1.2015 splatné po 31.12.2014). Kromě uvedeného má na výši rozpočtu mj. vliv zpomalení tempa zvyšování průměrného důchodu daného mezigenerační obměnou. K 30.9.2015 byl rozpočet dávek důchodového pojištění snížen celkem o 3,5 mld. Kč v kapitolách Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo spravedlnosti, rozpočet kapitol Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra zůstal nezměněn. Záloha České pošty na výplatu důchodů počátkem října činila dalších 1,5 mld. Kč.

Dávky nemocenského pojištění byly vyplaceny ve výši **18,2 mld. Kč**, tj. 75,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 9,5 % (téměř o 1,6 mld. Kč). Z toho 11,7 mld. Kč činila dávka „nemocenské“ a 5,7 mld. Kč peněžitá pomoc v mateřství. Schválený rozpočet dávek

---

⁴ Sociální dávky, příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % osob se zdravotním postižením, platba státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel, výdaje na insolventnost, státní příspěvek na penzijní připojištění, výdaje na sociální důsledky restrukturalizace hnědouhelného průmyslu.

⁵ Položka rozpočtové skladby 5410 - dávky důchodového pojištění, dávky nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory, dávky sociální péče (dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky zdravotně postiženým občanům, příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách), podpory v nezaměstnanosti, ostatní dávky včetně zvláštních sociálních dávek příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru.

nemocenského pojištění na rok 2015 je v pododdílu 412 stanoven ve výši 24,1 mld. Kč, tj. o 9,7 % (o 2,1 mld. Kč) více proti schválenému rozpočtu roku 2014 a o téměř 8,0 % (o 1,8 mld. Kč) více proti skutečnosti 2014. Meziroční navýšení rozpočtu i skutečnosti ovlivňuje zejména to, že od 1.1.2014 se nemocenské vyplácí opětovně od 15. dne nemoci (karantény), nikoliv od 22. dne nemoci (karantény) – týkalo se let 2012 a 2013. Dalším faktorem ovlivňujícím výši těchto dávek je růst mezd, od kterých se jejich výše odvíjí, vývoj nemocnosti, atd.

Dávky státní sociální podpory⁶ poskytované podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a **dávky pěstounské péče**⁷ poskytované podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, byly čerpány v celkové výši **28,3 mld. Kč**, tj. 71,5 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 0,2 % (o 49,3 mil. Kč). Z dávek státní sociální podpory (26,4 mld. Kč) největší objem představoval rodičovský příspěvek 16,9 mld. Kč, příspěvek na bydlení 6,9 mld. Kč a přídavek na dítě 2,4 mld. Kč; dávky pěstounské péče dosáhly 1,8 mld. Kč. Ve schváleném rozpočtu jsou v pododdílech 413 a 414 stanoveny ve výši téměř 40,3 mld. Kč, tj. o 1,4 % (o 540,0 mil. Kč) více než stanovil schválený rozpočet roku 2014. Proti skutečnosti 2014 jsou plánované výdaje vyšší o 5,7 % (o 2,2 mld. Kč). Řada dávek státní sociální podpory je stanovena v absolutních částkách bez přímé vazby na životní minimum a neprobíhají jejich automatické valorizace. Rodičovský příspěvek představuje 58,5 % schváleného rozpočtu uvedených dávek a nárok na jeho čerpání má rodič při splnění příslušných podmínek do vyčerpání částky 220 tis. Kč, nejdéle do 4 let věku dítěte. Od 1.1.2015 dochází ke změně nároku na porodné, a to tak, že nárok na porodné má rodina, které se narodilo první nebo druhé živé dítě a jejíž příjem je nižší než 2,7násobek životního minima rodiny. Výše porodného činí 13 000 Kč na první živě narozené dítě, při narození druhého živého dítěte je to 10 000 Kč. Zůstává zúžen okruh osob, které mají za určených podmínek nárok na pohřebné 5 000 Kč. Vyšší tempo růstu vykazuje příspěvek na bydlení spojený s růstem počtu osob s nízkými příjmy, resp. příjmy domácností rostou pomaleji než náklady na bydlení. Závislý na výši životního minima je zejména přídavek na dítě, jako základní dlouhodobá dávka poskytovaná rodinám s dětmi s příjmem do 2,4násobku životního minima, a to ve třech výších podle věku dítěte. Částka životního a existenčního minima zůstává stejná jako v roce 2014, např. měsíční částka životního minima u jednotlivce činí 3 410 Kč, u osoby, která je považována jako první v pořadí, 3 140 Kč, atd.; existenční minimum činí 2 200 Kč měsíčně. Vyšší dynamiku růstu vykazují dávky pěstounské péče vzhledem ke zvýšení jejich nominální výše přijaté novelou zákona č. 359/1999 Sb. Související výdaje dosáhly dalších 400,1 mil. Kč, z toho 60,4 mil. Kč poštovné, 249,8 mil. Kč povinné sociální pojištění a 89,9 mil. Kč povinné zdravotní pojištění pěstounů.

Podpory v nezaměstnanosti byly vyplaceny v částce **6,5 mld. Kč**, tj. 61,3 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 11,8 % (o 868,0 mil. Kč). Tuto dávku pobíralo více než 86,4 tis. uchazečů o zaměstnání, tj. 19,6 % všech uchazečů vedených v evidenci (v září 2014 to bylo 18,3 %). Výše výdajů na podpory v nezaměstnanosti závisí na celkové míře nezaměstnanosti, na jejím vývoji v souvislosti s hospodářským stavem země a s růstem mezd, který je základem pro výpočet podpory. Schválený státní rozpočet stanoví v pododdílu 421 výdaje na tuto dávku pro rok 2015 ve výši 11,0 mld. Kč, tj. o 2,8 % (o 300,0 mil. Kč) více, než stanovil rozpočet roku 2014. Kromě vyplacených podpor bylo v této oblasti vydáno 18,4 mil. Kč na nákup služeb (např. 17,2 mil. Kč na služby pošt).

---

⁶ Přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, porodné, pohřebné.

⁷ Od 1.1.2013 dávky pěstounské péče přestávají být dávkami státní sociální podpory, jejich právní úpravu obsahuje zákon č. 359/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů; o dávkách pěstounské péče rozhodují a vyplácejí je pobočky Úřadu práce ČR.

Tabulka č. 6: Vývoj nezaměstnanosti

	září 2010	září 2011	září 2012	září 2013	září 2014	prosinec 2014	březen 2015	červen 2015	září 2015
podíl nezaměstnaných osob v %	6,6	6,3	6,6	7,6	7,3	7,5	7,2	6,2	6,0
nezaměstnanost v tis. osob	572,8	475,1	493,2	557,1	529,1	541,9	525,3	451,4	441,9
volná pracovní místa v tis.	33,1	39,8	40,8	41,4	56,6	58,7	76,1	97,0	108,6

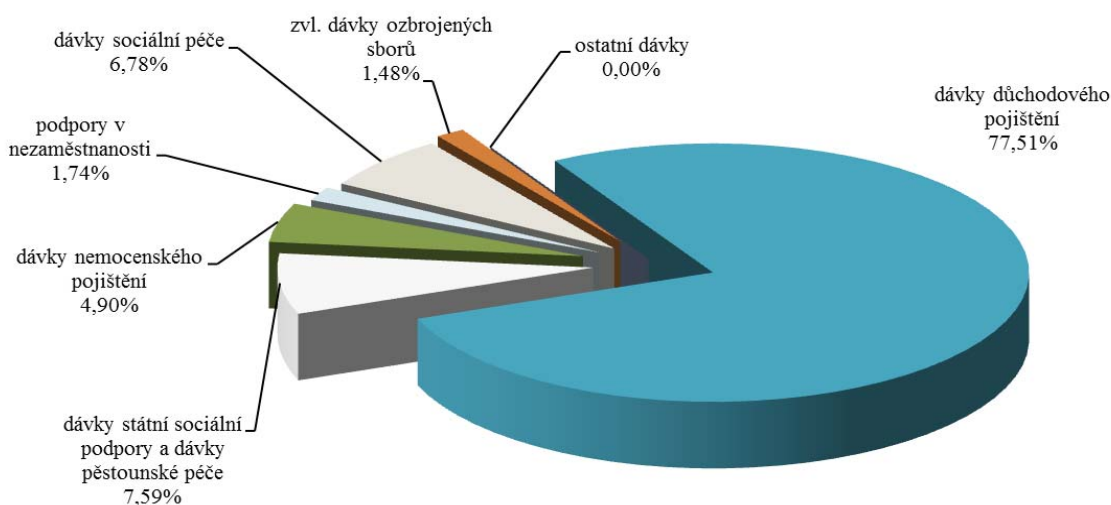
Pramen: MPSV

Od roku 2013 se jako ukazatel nezaměstnanosti vykazuje „podíl nezaměstnaných osob“, který porovnává počet uchazečů o zaměstnání ve věku 15 až 64 let ke všem obyvatelům ve stejném věku (do konce roku 2012 publikovaná míra registrované nezaměstnanosti poměřovala počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci Úřadu práce ČR k počtu ekonomicky aktivních osob). **Podíl nezaměstnaných osob** k 30.9.2015 činil **6,0 %**, ke stejnému datu evidoval Úřad práce ČR 441,9 tis. uchazečů o nezaměstnání, z toho 424,3 tis. dosažitelných uchazečů, a 108,6 tis. volných pracovních míst. Vyšší nebo stejný podíl nezaměstnaných než republikový průměr vykázalo 31 okresů – nejvyšší okres Most 11,5 %, Karviná 11,1 %, Ústí nad Labem 10,7 %, Bruntál 10,5 %, Ostrava-město 10,2 %, Chomutov 9,7 %, Děčín 8,5 %, Sokolov 8,3 %, atd. Nejnižší podíl nezaměstnaných vykázaly okresy Praha-východ 2,7 %, Rychnov nad Kněžnou 3,0 %, Prachatice 3,1 %, Jindřichův Hradec 3,5 %, Písek a Benešov shodně po 3,6 %, atd.

Dávky sociální péče byly k 30.9.2015 čerpány v celkové výši **25,3 mld. Kč**, tj. 71,2 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 0,3 % (o 80,6 mil. Kč). Z celku dávky pomoci v hmotné nouzi dosáhly téměř 8,0 mld. Kč, dávky pro osoby se zdravotním postižením téměř 1,5 mld. Kč a příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách 15,8 mld. Kč. Výdaje na služby pošt dosáhly dalších 116,4 mil. Kč. Ve státním rozpočtu na rok 2015 jsou dávky sociální péče zahrnuty v částce téměř 35,7 mld. Kč, tj. o 2,4 % (o 844,1 mil. Kč) více než stanovil schválený rozpočet roku 2014. Proti skutečnosti 2014 je rozpočet na tyto dávky o 5,7 % (o 1,9 mld. Kč) vyšší. Z celku na rozpočet dávek pomoci v hmotné nouzi na rok 2015 připadá více než 11,9 mld. Kč (pododdíl 417), na rozpočet dávek osobám se zdravotním postižením více než 2,7 mld. Kč (pododdíl 418) a na rozpočet příspěvku na péči na § 4195 21,0 mld. Kč.

Zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru, vyplácené ministerstvy vnitra, obrany, financí, spravedlnosti a GIBS, činily **5,5 mld. Kč**, tj. 68,3 % rozpočtu po změnách při meziročním snížení o 1,7 % (o 93,6 mil. Kč). Z celku činil výsluhový příspěvek téměř 5,3 mld. Kč, odchodné 205,7 mil. Kč, odbytné 45,0 mil. Kč, atd. Tyto dávky jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 8,1 mld. Kč při meziročním snížení o 10,5 % (o 950,9 mil. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2014 a o 9,3 % (690,2 mil. Kč) méně než činila skutečnost roku 2014.

Graf č. 9: Sociální dávky v 1. až 3. čtvrtletí 2015

Na **platbu státu na veřejné zdravotní pojištění** za vybrané skupiny obyvatel (tzv. státní pojištěnce), připadá **45,8 mld. Kč**, tj. 73,7 % rozpočtu při meziročním snížení o 7,2 % (téměř o 3,6 mld. Kč). Toto snížení je dáno vysokou loňskou skutečností ovlivněnou předsunutou platbou pojistného ve výši 4,8 mld. Kč, která byla zúčtována v listopadu a prosinci roku 2014. Schválený státní rozpočet téměř 62,2 mld. Kč je proti rozpočtu roku 2014 navýšen o 7,4 % (o 4,3 mld. Kč) zejména v souvislosti se zvýšením vyměřovacího základu pro tuto platbu z 5 829 Kč na 6 259 Kč (od 1.7.2014) a z něj odvozené měsíční platby státu ze 787 Kč za osobu na 845 Kč za osobu. Tato změna se plně promítne do roku 2015, proto jsou rozpočtované výdaje na tento účel zohledněny. Proti skutečnosti roku 2014 se tyto výdaje mají zvýšit o 3,9 % (o 2,3 mld. Kč).

Státní příspěvek účastníkům doplňkového penzijního spoření a penzijního připojištění poskytnutý v 1. až 3. čtvrtletí roku 2015 dosáhl **5,1 mld. Kč**, tj. 65,6 % rozpočtu, při meziročním snížení o 1,3 % (o 68,8 mil. Kč). Schválený státní rozpočet 7,8 mld. Kč počítá se snížením výdajů o 2,5 % (o 200,0 mil. Kč) proti rozpočtu roku 2014, proti skutečnosti roku 2014 naopak se zvýšením o 13,2 % (o 911 mil. Kč).

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele jsou poskytovány podle zákona č. 118/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, na úhradu mezd zaměstnanců místo zaměstnavatele při jeho platební neschopnosti, na odvod pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti, odvod pojistného na veřejné zdravotní pojištění a na odvod daně z příjmu za zaměstnance. V 1. až 3. čtvrtletí roku 2015 dosáhly **189,0 mil. Kč**, tj. 47,2 % rozpočtu po změnách, meziročně se tyto výdaje snížily o 39,5 % (o 123,2 mil. Kč). Ve státním rozpočtu na rok 2015 je schválena částka 400,0 mil. Kč, tj. o 20,0 % (o 100,0 mil. Kč) méně než bylo schváleno v roce 2014 a o 2,1 % (o 8,1 mil. Kč) více než bylo v roce 2014 čerpáno.

Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením je poskytován zaměstnavateli zaměstnávajícím na chráněných pracovních místech více než 50 % zdravotně postižených osob z celkového počtu zaměstnanců, nejvýše však 8 000 Kč, včetně povinných odvodů, za osobu a měsíc. Schválený rozpočet 3,7 mld. Kč je o 2,8 % (o 100,0 mil. Kč) vyšší než schválený rozpočet roku 2014, proti skutečnému čerpání v roce 2014 je nižší o 7,9 % (o 318,7 mil. Kč). Vyplaceny byly **3,1 mld. Kč**, tj. 83,9 % rozpočtu po změnách, meziročně se tyto výdaje zvýšily o 4,1 % (o 121,7 mil. Kč).

Výdaje státu na **aktivní politiku zaměstnanosti**⁸ činily **6,9 mld. Kč**, tj. 69,7 % rozpočtu po změnách při meziročním zvýšení o 51,5 % (téměř o 2,4 mld. Kč). Schválený rozpočet 6,7 mld. Kč (vč. prostředků z rozpočtu EU) předpokládá meziroční růst výdajů o 45,0 % (téměř o 2,1 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2014 a navýšení výdajů proti skutečnosti 2014 o 3,6 % (o 229,8 mil. Kč).

Ministerstvo financí na základě žádostí stavebních spořitelen přispělo na **státní podporu stavebního spoření 4,45 mld. Kč**, tj. 85,5 % rozpočtu. Meziroční pokles o 4,3 % (téměř o 200,0 mil. Kč) souvisí zejména s mírně se snižujícím zájmem o stavební spoření v souvislosti se změnou zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, kterou byla s účinností od 1.1.2011 snížena poskytovaná záloha státní podpory na 10 % z uspořené částky v příslušném kalendářním roce, maximálně však z částky 20 000 Kč, tj. maximálně 2 000 Kč, přičemž celkový součet záloh státní podpory ke všem smlouvám účastníka v příslušném kalendářním roce nesmí přesáhnout limit 2 000 Kč.

Nižší čerpání výdajů na **platy a podobné a související výdaje** ve výši 67,7 mld. Kč, tj. 65,9 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 9,3 % (téměř o 5,8 mld. Kč), souvisí s posunem účtování těchto prostředků (lednové výdaje jsou vypláceny v únoru atd.). Schválený rozpočet 100,3 mld. Kč je o 6,2 % (o téměř 5,9 mld. Kč) vyšší než schválený rozpočet roku 2014, proti skutečnému čerpání v roce 2014 je vyšší o 3,9 % (téměř o 3,8 mld. Kč).

Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím dosáhly **9,0 mld. Kč**, tj. 87,7 % rozpočtu po změnách, při meziročním poklesu o 18,0 % (téměř o 2,0 mld. Kč). Z celku spolkům připadlo 3,8 mld. Kč, církvím a náboženským společnostem téměř 3,0 mld. Kč, obecně prospěšným společnostem 1,1 mld. Kč, atd. Rozpočet na rok 2015 je schválen ve výši 9,1 mld. Kč, tj. o 3,5 % více (o 309,2 mil. Kč) než v roce 2014, proti skutečnosti roku 2014 je nižší o 31,6 % (o 4,2 mld. Kč).

Státním fondům bylo převedeno celkem **23,3 mld. Kč neinvestičních prostředků**, tj. 46,4 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 43,1 % (o 7,0 mld. Kč). Z celku Státní zemědělský intervenční fond (dále jen SZIF) obdržel 13,2 mld. Kč a Státní fond dopravní infrastruktury (dále jen SFDI) 9,3 mld. Kč. Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2015 jsou neinvestiční transfery státním fondům zahrnuty v celkové částce 43,8 mld. Kč, z toho 79,1 % (34,6 mld. Kč) připadá SZIF (o téměř 5,4 mld. Kč méně než stanovil schválený rozpočet roku 2014 pro tento fond a o více než 4,0 mld. Kč více než činily skutečné výdaje SZIF v roce 2014). Mimo SZIF jsou do rozpočtu roku 2015 zahrnuty neinvestiční výdaje pro SFDI ve výši 8,6 mld. Kč a pro Státní fond kinematografie ve výši 502,0 mil. Kč.

V rámci běžných výdajů státního rozpočtu bylo **veřejným rozpočtům územní úrovně** převedeno **97,4 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. 83,1 % rozpočtu po změnách při meziročním nárůstu o 7,2 % (o 6,6 mld. Kč). Z toho převedlo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 5 záloh na přímé náklady škol zřizovaných kraji a obcemi na období leden až říjen 2015 ve výši 66,0 mld. Kč (v roce 2014 na stejné období to bylo 65,4 mld. Kč) a 3 čtvrtletní zálohy soukromým školám ve výši 3,1 mld. Kč (3,1 mld. Kč v roce 2014). Schválený rozpočet neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně 103,4 mld. Kč předpokládá snížení výdajů o 4,3 % (o 4,7 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2014 a o 7,8 % (o 8,7 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2014. Celkový objem finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích, k rozpočtu hl.m. Prahy a rozpočtům krajů pro rok 2015 činí 9,3 mld. Kč. Z toho příspěvek

---

⁸ Výdaje na rekvalifikaci, veřejně prospěšné práce, účelná pracovní místa, zaměstnanost občanů se změněnou pracovní schopností a ostatní výdaje APZ (např. investiční pobídky, cílené regionální programy, společné programy EU a ČR).

na výkon státní správy k rozpočtům obcí 7,4 mld. Kč, k rozpočtu hl.m. Prahy 814,3 mil. Kč a k rozpočtům krajů více než 1,0 mld. Kč. Dotace na vybraná zdravotnická zařízení obcím je stanovena na 23,4 mil. Kč. Pro rok 2015 nejsou, stejně jako v roce 2014, dotace ani příspěvky valorizovány, do rozpočtu jsou promítnuty meziroční změny počtu obyvatel a změny kapacit ve vybraných zdravotnických zařízeních (dětské domovy do tří let věku). Z celkových účelových dotací poskytovaných mimo finanční vztah (93,6 mld. Kč) je ve schváleném rozpočtu 84,1 % (78,8 mld. Kč) určeno pro obce a kraje z rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na dotace krajům zejména na tzv. přímé náklady pro školy a školská zařízení zřizovaná kraji, obcemi, dobrovolnými svazky obcí a soukromými zřizovateli (osobní výdaje: platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, pojistné a další související platby; ostatní přímé neinvestiční výdaje: učebnice, učební pomůcky, apod.).

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím dosáhly **48,3 mld. Kč**, tj. 84,7 % rozpočtu po změnách, resp. rozpočtu sníženého o 3,1 mld. Kč. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 2,9 % (téměř o 1,4 mld. Kč). Z celku vysoké školy obdržely 27,4 mld. Kč, veřejné výzkumné instituce téměř 7,1 mld. Kč, příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím činily celkem 12,8 mld. Kč, atd. Schválený rozpočet neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím celkem 60,1 mld. Kč počítá s meziročním poklesem výdajů o 0,6 % (o 339,3 mil. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2014, naopak vyšší o 2,0 % (o 1,2 mld. Kč) je proti skutečnosti roku 2014.

Odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie dosáhly ke konci září 2015 celkem téměř **25,0 mld. Kč**, tj. 64,2 % rozpočtu a o 15,3 % (o 4,5 mld. Kč) méně než ve stejném období roku 2014. Z toho 3,5 mld. Kč představovaly odvody podle daně z přidané hodnoty a 21,4 mld. Kč odvody podle hrubého národního důchodu. Tyto výdaje jsou ve státním rozpočtu na rok 2015 schváleny v celkové výši 39,0 mld. Kč, tj. o 7,1 % (o 2,6 mld. Kč) více než stanovil rozpočet v roce 2014, a o 0,1 % (o 27,8 mil. Kč) méně než byla skutečnost roku 2014. Odvody podle daně z přidané hodnoty jsou rozpočtovány ve výši 5,1 mld. Kč a odvody podle hrubého národního důchodu, vč. příslušných korekcí, ve výši 33,9 mld. Kč.

3.2. Kapitálové výdaje

Státní rozpočet na rok 2015 stanovil rozsah kapitálových výdajů ve výši 75,8 mld. Kč, což představuje 6,2 % celkových výdajů rozpočtu (v roce 2014 to bylo 6,1 %) a meziroční zvýšení proti schválenému rozpočtu roku 2014 o 1,7 mld. Kč, tj. o 2,3 %, proti skutečnosti dosažené v roce 2014 pak snížení o 35,7 mld. Kč, tj. o 32,0 %. Jak již bylo komentováno v předchozích pasážích této informace, největší pokles rozpočtovaných výdajů se týká Ministerstva dopravy (transfery SFDI) a největší nárůst Ministerstva průmyslu a obchodu (metodická změna). Z celkových rozpočtovaných kapitálových výdajů ve výši 75,8 mld. Kč tvoří 34,9 mld. Kč kapitálové výdaje kryté příjmy z Evropské unie a Národního fondu a 40,9 mld. Kč výdaje státního rozpočtu ČR (bez EU a FM). Ve skutečném čerpání kapitálových výdajů v jednotlivých letech je obsaženo i zapojení nároků z nespotřebovaných výdajů z minulých let (v roce 2014 to bylo 47,1 mld. Kč). S ohledem na výše uvedené a skutečnost, že rok 2015 je posledním rokem pro dočerpání prostředků v rámci programového období 2007-2013, lze očekávat, že skutečné čerpání kapitálových výdajů v roce 2015 bude nakonec výrazně vyšší než schválený rozpočet na rok 2015.

Část kapitálových výdajů státního rozpočtu se týká **financování programů** reprodukce majetku, které jsou pro rok 2015 rozpočtovány v celkové výši **31,3 mld. Kč** (včetně 4,5 mld. Kč souvisejících neinvestičních výdajů), tj. proti schválenému rozpočtu na rok 2014 o 2,7 mld. Kč, resp. o 8,7 % nižší. Došlo ke snížení jak investičních výdajů,

tak i neinvestičních výdajů vedených v informačním systému programového financování. Do rozpočtu výdajů na rok 2015 je zahrnuta i část dotací poskytnutých na financování programů z fondů EU v celkové výši 6,2 mld. Kč, proti roku 2014 o 5,7 mld. Kč, resp. o 47,9 % nižší, a dotace poskytované z finančních mechanismů v celkové výši 598 mil. Kč.

Objem prostředků vychází z výdajů na programy vedené v informačním systému programového financování ISPROFIN EDS/SMVS, v souladu s usnesením vlády č. 437/2014. I v roce 2015 je programové financování reprezentováno jedním průřezovým závazným ukazatelem „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“ (příloha č. 4 zákona o státním rozpočtu) s tím, že akce v jednotlivých programech jsou rozděleny podle typu výdaje na EDS (evidenční dotační systém) a SMVS (správa majetku ve vlastnictví státu). Z celkových výdajů na programové financování ve výši 31,3 mld. Kč připadá na EDS, tedy na dotace poskytované ze státního rozpočtu 12,4 mld. Kč a na SMVS, tedy na obnovu a pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku včetně souvisejících výdajů 18,9 mld. Kč. Z nich největší část připadá na státní rozpočet, resp. rozpočet kapitol správců programů (24,5 mld. Kč, tj. 78,3 %), část na zdroje z Fondu soudržnosti EU (4,7 mld. Kč), ze strukturálních fondů EU (1,5 mld. Kč), resp. na zdroje z finančních mechanismů (598 mil. Kč).

Z druhového hlediska jsou celkové kapitálové výdaje (75,8 mld. Kč) rozpočtovány nejvíce jako investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (22,1 mld. Kč), transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (14,0 mld. Kč), transfery příspěvkovým a podobným organizacím (11,2 mld. Kč), transfery podnikatelským subjektům (9,0 mld. Kč), výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (8,6 mld. Kč) apod.

Z celkové částky 75,8 mld. Kč rozpočtovaných kapitálových výdajů **nejvíce prostředků připadá na Ministerstvo dopravy** (16,4 mld. Kč, tj. 22 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu), Ministerstvo pro místní rozvoj (11,5 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (8,9 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (8,4 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (6,3 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (5,7 mld. Kč), Ministerstvo obrany (3,9 mld. Kč), na kapitolu Všeobecná pokladní správa (3,8 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (1,7 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (1,4 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (1,4 mld. Kč), Ministerstvo kultury (1,2 mld. Kč), na kapitolu Operace státních finančních aktiv (1,2 mld. Kč), Ministerstvo financí (1,1 mld. Kč), Ministerstvo spravedlnosti (1,0 mld. Kč) apod.

Schválený rozpočet kapitálových výdajů byl v průběhu 1.-3. čtvrtletí 2015 rozpočtovými opatřeními **zvýšen celkem o 44,5 mld. Kč na 120,3 mld. Kč**. Nejvíce byl rozpočet kapitálových výdajů zvýšen u Ministerstva průmyslu a obchodu – o 18,7 mld. Kč, u Ministerstva životního prostředí o 17,9 mld. Kč, u Ministerstva pro místní rozvoj o 9,1 mld. Kč, u Ministerstva vnitra o 3,8 mld. Kč, u Ministerstva zdravotnictví o 2,2 mld. Kč, u Ministerstva zemědělství o 2,1 mld. Kč a u Ministerstva kultury o 162 mil. Kč. Kapitálové výdaje byly průběžně navyšovány např. na základě splněných předpokladů daných § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel, kdy výdaje byly zvyšovány při souvztažném zvýšení příjmů kapitol v návaznosti na zajištění financování programů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie, resp. též přesuny z běžných výdajů do investičních výdajů kapitol. U Ministerstva průmyslu a obchodu šlo především o navýšení investičních transferů podnikatelským subjektům (převážně převodem z neinvestičních prostředků), obecně prospěšným společnostem, vysokým školám, obcím a krajům na operační program Podnikání a inovace. U Ministerstva životního prostředí byly zvýšeny především transfery obcím, krajům, podnikatelským subjektům a příspěvkovým organizacím na podporu odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly, na úsporu energie a obnovitelné zdroje, na odstraňování tuhých emisí, na změny technologií vytápění, na sběr a svoz komunálních

odpadů a další účely ochrany životního prostředí. U Ministerstva pro místní rozvoj byly zvýšeny především investiční transfery regionálním radám regionů soudržnosti na činnosti v oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje prováděných v rámci Regionálních operačních programů. Ministerstvu vnitra byl navýšen rozpočet investičních výdajů především na dopravní prostředky, stroje, zařízení a výpočetní techniku v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku a požární ochrany. U Ministerstva zdravotnictví byly zvýšeny investiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím, podnikatelským subjektům, krajům a obcím především na speciální zdravotnické programy. Ministerstvu zemědělství byly zvýšeny rozpočtované prostředky především ve prospěch investičních transferů v oblasti správy Státního zemědělského intervenčního fondu. Zvýšeny byly též transfery obcím a podnikatelským subjektům - zejména na úpravy vodohospodářsky významných toků a vodárenských děl, na činnosti související s odváděním a čištěním odpadních vod a nakládáním s kaly, se zásobováním pitnou vodou a na správu v zemědělství. U Ministerstva kultury byly zvýšeny investiční dotace nejvíce příspěvkovým organizacím, konkrétně muzeím, galeriím, knihovnám a kinům.

Největší **snížení** schváleného rozpočtu kapitálových výdajů - o 6,9 mld. Kč - bylo realizováno u Ministerstva dopravy a týkalo se převodu částky 7,0 mld. Kč z investičních do neinvestičních transferů Státnímu fondu dopravní infrastruktury. U kapitoly Všeobecná pokladní správa se snížení (celkem o 1,2 mld. Kč) týkalo hlavně převodu prostředků na odstraňování povodňových škod vzniklých v květnu a červnu 2013 do rozpočtu Ministerstva zemědělství a Ministerstva pro místní rozvoj a převodu prostředků na pozemkové úpravy (investiční část) Ministerstvu zemědělství. Snížení kapitálových výdajů u kapitoly Operace státních finančních aktiv (o 965 mil. Kč) se týkalo transferů do jiných rozpočtových kapitol: Ministerstvu zemědělství na různé vodohospodářské akce prováděné tímto ministerstvem a spolufinancované z kapitoly OSFA a na snížení povodňových rizik v povodí horního toku řeky Opavy (vodní nádrž Nové Heřmínovy). Ministerstvu kultury na programy vyvolané zánikem věcných břemen na restituovaném majetku a kapitole Všeobecná pokladní správa prostředky na posílení regionálního školství. Snížení u Ministerstva spravedlnosti (o 268 mil. Kč) bylo realizováno především převodem prostředků na právní ochranu do běžných výdajů kapitoly. U ostatních kapitol bylo snížení rozpočtovaných investičních výdajů provedeno v menším rozsahu.

K meziročnímu nárůstu rozpočtovaných kapitálových výdajů došlo především u Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva zemědělství, Ministerstva vnitra, Ministerstva kultury, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva obrany a u kapitoly Operace státních finančních aktiv, **pokles** byl vykázan zejména u Ministerstva dopravy, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva financí a u kapitoly Všeobecná pokladní správa.

Čerpání kapitálových výdajů v prvních třech čtvrtletích roku 2015 ve výši **88,5 mld. Kč** představovalo 73,6 % rozpočtu po změnách (120,3 mld. Kč) a bylo tak o 28,9 mld. Kč, tj. o 48,4 % nad úroveň stejného období předchozího roku. Meziroční růst ovlivnily zejména výdaje na spolufinancování společných programů EU a ČR, které dosáhly 76,0 mld. Kč, což bylo o 26,2 mld. Kč více než ve stejném období minulého roku. Výdaje na spolufinancování programů EU a ČR byly čerpány zejména v rámci OP Podnikání a inovace (16,3 mld. Kč), OP Doprava (15,5 mld. Kč), OP Životní prostředí (15,3 mld. Kč), Regionálních operačních programů (14,0 mld. Kč), OP Výzkum a vývoj pro inovace (5,7 mld. Kč), Integrovaný operační program (4,5 mld. Kč) a Program rozvoje venkova (3,9 mld. Kč). Nejvíce investičních prostředků bylo vynaloženo na transfery rozpočtům územní úrovně (26,1 mld. Kč), podnikatelským subjektům (25,3 mld. Kč), Státnímu fondu dopravní infrastruktury (12,4 mld. Kč), příspěvkovým a podobným organizacím (11,6 mld. Kč), na investiční nákupy

a související výdaje OSS (6,5 mld. Kč) a na transfery Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (4,1 mld. Kč). Z kapitol státního rozpočtu nejvíce investičních prostředků vynaložilo Ministerstvo průmyslu a obchodu (16,5 mld. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (16,3 mld. Kč), Ministerstvo dopravy (15,8 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (15,5 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (9,0 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (6,0 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (2,6 mld. Kč), Ministerstvo obrany (1,6 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (1,1 mld. Kč) atd. Na čerpání celkových kapitálových výdajů ve výši 88,5 mld. Kč se nejvíce podílel základní rozpočet kapitol (45,7 mld. Kč) a čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů (42,6 mld. Kč).